

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2021/2117,

2. detsember 2021,

millega muudetakse määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus, määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, määrust (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veiniproduktide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistuste kaitse kohta ning määrust (EL) nr 228/2013, millega kehtestatakse põllumajanduse erimeetmed liidu äärepiirkondade jaoks

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2, artiklit 114, artikli 118 esimest lõiget ja artiklit 349,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust ⁽³⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽⁴⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 29. novembri 2017. aasta teatistes pealkirjaga „Toidutootmise ja põllumajanduse tulevik“ on esitatud tulevase ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) ees seisvad katsumused, selle eesmärgid ja suunad pärast 2020. aastat. Kõnealused eesmärgid sisaldavad ÜPP tulemuspõhisemaks muutmist, põllumajanduse, metsanduse ja maapiirkondade ajakohastamise ning kestlikkuse, sealhulgas majandusliku, sotsiaalse ning keskkonna- ja kliimaalase kestlikkuse, edendamist ning liidu õigusaktide kohaldamisest tuleneva toetusesaajate halduskoormuse vähendamisele kaasaaitamist.
- (2) Kuna ÜPP peab tõhusamalt reageerima rahvusvahelisel, liidu, liikmesriikide, piirkondlikul, kohalikul ja põllumajandusettevõtete tasandil ilmnevatele katsumustele ja võimalustele, on oluline ühtlustada ÜPP juhtimist ning parandada selle tulemuslikkust liidu eesmärkide saavutamisel ning vähendada märkimisväärselt halduskoormust. ÜPP rakendamismudel peaks olema tulemustel põhinev. Seetõttu peaks liit kehtestama poliitilised alusparameetrid, nagu ÜPP eesmärgid ja põhinõuded, samal ajal kui liikmesriikidel tuleks kanda suuremat vastutust eesmärkide täitmisel ja sihtväärtuste saavutamisel. Ulatuslikum subsidiaarsus võimaldab võtta paremini arvesse kohalikke tingimusi ja vajadusi ning põllumajandusliku tegevuse eripära, mis tuleneb põllumajanduse sotsiaalsest struktuurist ning põllumajanduspiirkondade struktuurilistest ja looduslikest erinevustest, kohandades toetust, et anda võimalikult suur panus liidu eesmärkide saavutamisse.

⁽¹⁾ ELT C 62, 15.2.2019, lk 214.

⁽²⁾ ELT C 86, 7.3.2019, lk 173.

⁽³⁾ ELT C 41, 1.2.2019, lk 1.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi 23. novembri 2021. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta otsus.

- (3) Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 322 alusel vastu võetud horisontaalseid finantsreegleid. Need reeglid on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmuses (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽⁵⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) ning nendega määratakse eelkõige kindlaks menetlus eelarve kehtestamiseks ja selle täitmiseks toetuste, hangete, auhindade ja eelarve kaudse täitmise kaudu ning nähakse ette finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontroll. ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud reeglid hõlmavad ka üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitseks.
- (4) ÜPP sidususe tagamiseks peaks tulevase ÜPP iga sekkumine olema osa strateegilisest kavast, mis hõlmaks sekkumisi teatavates sektorites, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrmuses (EL) nr 1308/2013 ⁽⁶⁾.
- (5) Määruse (EL) nr 1308/2013 II lisas on sätestatud teatavad selle määruse kohaldamisalasse kuuluvaid sektoreid käsitlevad mõisted. Suhkrusektorit käsitlevad mõisted, mis on sätestatud kõnealuse lisa II osa B jaos, tuleks välja jätta, sest need ei ole enam kohaldatavad. Selleks et ajakohastada kõnealuses lisas nimetatud muid sektoreid käsitlevaid mõisteid, võttes arvesse uusi teaduslikke teadmisi või turu arengut, tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte nende mõistete määratluste muutmiseks, andmata aga õigust lisada uusi mõisteid. Seega tuleks kõnealuse lisa II osa A jao punktis 4 välja jätta komisjonile antud õigus muuta inuliinisiirupi määratlust. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽⁷⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (6) Määruse (EL) nr 1308/2013 I osa tuleks lihtsustada. Liigsed ja vananenud mõistete määratlused ja sätted, millega antakse komisjonile õigus võtta vastu rakendusakte, tuleks välja jätta.
- (7) Saadud kogemusi silmas pidades tuleks teatavaid riikliku sekkumise ajavahemikke pikendada. Kui riiklikku sekkumist alustatakse automaatselt, tuleks riikliku sekkumise ajavahemikku pikendada ühe kuu võrra. Kui riikliku sekkumise alustamine sõltub turu arengust, peaks riikliku sekkumise ajavahemik olema kogu aasta.
- (8) Suurema läbipaistvuse huvides ja liidu rahvusvahelisi kohustusi silmas pidades on asjakohane näha ette asjakohase mahu- ja hinnateabe avaldamine, kui tooted ostetakse kokku ja kui need müüakse riikliku sekkumise raames.
- (9) Oliiviõli eraladustamiseks antav toetus on osutunud tõhusaks turu stabiliseerimise vahendiks. Saadud kogemusi silmas pidades ja selleks, et tagada rahuldav elatustase ning stabiliseerida oliiviõli- ja lauaoliivide sektori turgu, on asjakohane laiendada eraladustamistoetuse saamise tingimustele vastavate toodete loetelu ka lauaoliividele.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁽⁷⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (10) Pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi väljaastumist liidust tuleks ajakohastada haridusasutustes puu- ja köögiviljade ning piima ja piimatoodete pakkumiseks antava liidu toetuse piirnorme, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 23a. Õiguskindluse huvides on asjakohane ette näha, et vähendatud piirnorme kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021.
- (11) Määruse (EL) nr 1308/2013 II osa I jaotise II peatüki 2.–6. jaos sisalduvad toetuskavasid käsitlevad sätted tuleks välja jätta, sest kõik asjaomastes sektorites kohaldatavad sekkumisviisid sätestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/2115 ⁽⁸⁾.
- (12) Liidu veinipoliitika koos kehtiva lubade andmise süsteemiga, mis on alates 2016. aastast võimaldanud viinapuude istutamise korralist kasvu, on aidanud suurendada liidu veinisektori konkurentsivõimet ja soodustada kvaliteetset tootmist. Kuigi veinisektoris on saavutatud tasakaal toodangu pakkumise, kvaliteedi, tarbijate nõudluse ja maailmaturule suunatud ekspordi vahel, ei ole see tasakaal veel piisavalt pikaajaline ja stabiilne, eriti veinisektori oluliste turuhäirete korral. Lisaks väheneb veinitarbimine liidus jätkuvalt tarbimisharjumuste ja elustiili muutumise tõttu. Seetõttu võib uute viinapuude istutamise liberaliseerimine pikas perspektiivis ohustada praeguseks saavutatud tasakaalu sektori tarnemahu, tootjate rahuldava elatustaseme ja tarbijate jaoks mõistlike hindade vahel. See võib ohustada viimaste aastakümnete jooksul liidu õigusaktide ja poliitikaga saavutatud positiivseid tulemusi.
- (13) Kehtivat viinapuude istutuseks antavate lubade süsteemi peetakse samuti hädavajalikuks, et tagada veinide mitmekesisus ja reageerida liidu veinisektori eripärale. Liidu veinisektori eripäraks on muu hulgas viinamarjaistanduste pikaajaline kasutus, mille puhul tootmine algab alles mitu aastat pärast istutamist, kuid jätkub seejärel mitu aastakümnet, ning toodang võib aastate lõikes märkimisväärselt varieeruda. Erinevalt paljudest veini tootvatest kolmandatest riikidest iseloomustab liidu veinisektorit ka väikeste pereettevõtete väga suur arv ja sellest tulenev veinide mitmekesisus. Selleks et tagada ettevõtjate ja tootjate projektide majanduslik elujõulisus ja parandada liidu veinisektori konkurentsivõimet maailmaturul, arvestades viinamarjaistanduste rajamise märkimisväärsed investeeringuid, on seega vaja pikaajalist prognoositavust.
- (14) Selleks et kindlustada tulemused, milleni liidu veinisektoris seni on jõutud, ning saavutada sektoris pikaajaline kvantitatiivne ja kvalitatiivne tasakaal läbi viinapuude istutuse jätkuva korralise kasvu pärast 2030. aastat, tuleks viinapuude istutuseks antavate lubade süsteemi pikendada kuni 2045. aastani, st ajavahemiku võrra, mis vastab alates 2016. aastast kehtinud esialgsele perioodile, kuid samal ajal tuleks teha kaks vahehindamist 2028. ja 2040. aastal, et rakendatavat süsteemi hinnata ja vajaduse korral esitada kõnealuste vahehindamiste tulemuste põhjal ettepanekud veinisektori konkurentsivõime parandamiseks.
- (15) Kui tootjatel lubatakse viinamarjaistanduste taasistutust edasi lükata, võib sellel olla positiivne keskkonnamõju, sest kemikaalikasutuse vähenemisel mulla tervis paraneb. Seega, et aidata kaasa paremale mulla majandamisele viinamarjakasvatuses, on asjakohane lubada pikendada taasistutuslubade kehtivusaega kolmelt aastalt kuuele, kui taasistutus toimub samal maatükil.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavad (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 1).

- (16) COVID-19 pandeemia põhjustatud kriisi tõttu liidu veinisektoris nähti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/2220⁽⁹⁾ ette uusistutuseks või taasistutuseks antud, 2020. aastal aeguma pidanud istutuslubade kehtivusaja pikendamine kuni 31. detsembrini 2021. COVID-19 pandeemia põhjustatud kriisi pikaajaline mõju takistab tootjaid, kellele anti 2020. või 2021. aastal aeguv istutusluba uusistutuseks või taasistutuseks, endiselt suurel määral kasutamast neid lube nende kehtivuse viimasel aastal. Selleks et vältida kõnealuste istutuslubade kaotsiminekut ja vähendada istutustingimuste halvenemise ohtu, on asjakohane lubada veel pikendada selliste uusistutuseks või taasistutuseks antud istutuslubade kehtivusaega, mis aeguvad 2020. aastal, ja pikendada 2021. aastal aeguvate istutuslubade kehtivusaega. Seepärast tuleks kõiki 2020. ja 2021. aastal aeguvaid uusistutuseks või taasistutuseks antud istutuslube pikendada kuni 31. detsembrini 2022.
- (17) Võttes samuti arvesse muutusi turuväljavaadetes, peaks 2020. ja 2021. aastal kehtivuse kaotavate istutuslubade omanikel olema võimalik oma lube mitte kasutada, ilma et nende suhtes kohaldataks halduskaristusi. Lisaks tuleks diskrimineerimise vältimiseks lubada tootjatel, kes kooskõlas määrusega (EL) 2020/2220 esitasid pädevale asutusele 28. veebruariks 2021 avalduse, et nad ei kavatse oma luba kasutada, teadmata võimalusest pikendada loa kehtivusaega veel ühe aasta võrra, võtta kõnealune avaldus tagasi, teatades sellest pädevale asutusele kirjalikult 28. veebruariks 2022, ning kasutada oma luba kuni 31. detsembrini 2022.
- (18) COVID-19 pandeemia põhjustatud turuhäirete ning majandusliku ebakindluse tõttu, mis pandeemia tõi kaasa kõnealuste istutuslubade kasutamisele, tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 sätteid uusistutuseks või taasistutuseks antavate istutuslubade kohta, mis aeguvad 2020. ja 2021. aastal, kohaldada tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021.
- (19) Võttes arvesse viinapuude tegeliku kasvuala vähenemist mitmes liikmesriigis aastatel 2014–2017 ning sellest tulenevat võimalikku tootmiskadu, peaks liikmesriikidel olema võimalik määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 63 lõikes 1 osutatud alade kindlaksmääramisel, mille jaoks väljastatakse luba uusistutuseks, valida kas olemasolev baasmäär või protsendimäär kogu nende territooriumi tegelikust viinapuude kasvualast 31. juuli 2015. aasta seisuga, mida suurendatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007⁽¹⁰⁾ alusel antud istutusõigustele, mida asjaomased liikmesriigid on saanud alates 1. jaanuarist 2016 loaks ümber vormistada, vastava ala võrra.
- (20) Tuleks selgitada, et liikmesriigid, kes piiravad lubade andmist piirkondlikul tasandil konkreetsete piirkondade puhul, mis vastavad kaitstud päritolunimetusega või piirkondade puhul, mis vastavad kaitstud geograafilise tähisega veinide tootmiseks esitatavatele nõuetele, võivad nõuda kõnealuste lubade kasutamist nendes piirkondades.
- (21) Tuleks selgitada, et liikmesriigid võivad viinapuude istutuslubade andmisel kohaldada riiklikul või piirkondlikul tasandil objektiivseid ja mittediskrimineerivaid toetuskõlblikkuse ja prioriteetsuskriteeriume. Lisaks näitavad liikmesriikide kogemused, et on vaja vaadata läbi mõned prioriteetsuskriteeriumid, et oleks võimalik eelistada viinamarjaistandusi, mis aitavad kaasa viinapuude geneetiliste ressursside säilitamisele, ning viinamarjakasvatustevõtteid, mille puhul on tõendatud kulutõhususe, konkurentsivõime või turgudel kohaloleku kasv.

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2220, millega kehtestatakse teatavad üleminekusätted Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) ja Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) toetuse kohta 2021. ja 2022. aastal ning muudetakse määrusi (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013 ning (EL) nr 1307/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja nende määruste kohaldamisega ning määrust (EL) nr 1308/2013 seoses 2021. ja 2022. aastal eraldatavate vahendite ja sellise toetuse jaotamisega (ELT L 437, 28.12.2020, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, 16.11.2007, lk 1).

- (22) Tagamaks, et eeliseid ei anta füüsilistele ega juriidilistele isikutele, kelle puhul on kindlaks tehtud, et nad tekitasid selliste eeliste saamiseks vajalikud tingimused kunstlikult, on asjakohane selgitada, et liikmesriikidel tuleks lubada võtta meetmeid, millega välditakse kõrvalehoidmist reeglitest, mis käsitlevad veini tootmiseks mõeldud uusistutuste kaitsemehhanismi ning viinapuude uusistutuseks lubade andmise toetuskõlblikkuse ja prioriteetsuskriteeriume.
- (23) Istutusõiguste istutuslubadeks muutmise taotluste esitamise viimane tähtaeg lõppeb 31. detsembril 2022. Teatavatel juhtudel võivad sellised asjaolud nagu COVID-19 pandeemia põhjustatud majanduskriis olla avaldanud piiravat mõju istutusõiguste istutuslubadeks muutmisele. Seepärast ja eesmärgiga võimaldada liikmesriikidel säilitada selliste istutusõigustele vastav tootmisvõimsus, on asjakohane, et alates 1. jaanuarist 2023 jääksid istutusõigused, mida 31. detsembril 2022 sai muuta, kuid mida ei ole veel muudetud istutuslubadeks, asjaomaste liikmesriikide käsutusse, kes võivad need load anda hiljemalt 31. detsembril 2025 viinapuude uusistutuslubadena, ilma et neid lube võetaks arvesse määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 63 sätestatud piirangute kohaldamisel.
- (24) Mõnes liikmesriigis on traditsioonilisi viinamarjaistandusi, kuhu on istutatud sordid, millest ei ole lubatud veini toota ning millest saadud toodang, sealhulgas muud kääritatud viinamarjajoogid kui vein, ei ole veinituru jaoks ette nähtud. On asjakohane selgitada, et selliste viinamarjaistanduste suhtes ei kohaldata väljajuurimiskohustust ning et käesolevas määruses sätestatud viinapuude istutuseks antavate lubade süsteemi ei kohaldata selliste sortide istutamise ja taasistutamise suhtes, mida kasutatakse muul otstarbel kui veini tootmiseks.
- (25) Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 90 on sätestatud, et kui ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse liitu imporditavate toodete suhtes teatavate veinisektori toodete päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid, märgistust, mõisteid, nimetusi ja müüginimetusi käsitlevaid liidu õigusnorme ning liidu lubatud veinivalmistustavasid. Seepärast on järjepidevuse huvides asjakohane lisaks ette näha, et kõnealuste toodete impordiga seotud vastavussertifikaate ja analüüsiaruandeid käsitlevate õigusnormide kohaldamisel tuleks lähtuda ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud rahvusvahelistest lepingutest.
- (26) ÜPP reformi raames tuleks määrusesse (EL) nr 1308/2013 integreerida sätted märgistamisnormidele mittevastavate toodete turult kõrvaldamise kohta. Pidades silmas tarbijate suurenevat nõudlust tootekontrolli järele, peaksid liikmesriigid võtma meetmeid tagamaks, et nimetatud määruse kohaselt märgistamata tooteid ei lasta turule, või kui need on juba turule lastud, siis need kõrvaldatakse turult. Turult kõrvaldamine hõlmab võimalust parandada toodete märgistust ilma neid turult lõplikult eemaldamata.
- (27) Võttes arvesse, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1306/2013⁽¹¹⁾ tunnistatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/2116⁽¹²⁾ kehtetuks, tuleks turustamisreeglite, kaitstud päritolunimetuste, geograafiliste tähiste ja traditsiooniliste nimetustega seotud kontrolle ja karistusi käsitlevad sätted lisada määrusesse (EL) nr 1308/2013.
- (28) Selleks et tootjad saaksid kasutada muutuvate ilmastikutingimuste suhtes kohanemisvõimelisemaid ning haiguskindlamaid viinamarjasorte, tuleks lubada kasutada päritolunimetusi toodetel, mis on valmistatud nii *Vitis vinifera* liiki kuuluvatest viinamarjasortidest kui ka liigi *Vitis vinifera* ja muude perekonna *Vitis* liikide ristamisel saadud viinamarjasortidest.

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 187).

- (29) Päritolunimetuse ja geograafilise tähise määratlused määruses (EL) nr 1308/2013 tuleks viia kooskõlla määratlustega, mis on sätestatud intellektuaalomandi õiguste kaubandusasektide lepingus (edaspidi „TRIPS-leping“), mis kiideti heaks nõukogu otsusega 94/800/EÜ, ⁽¹³⁾ ja eelkõige TRIPS-lepingu artikli 22 lõikega 1, mille kohaselt geograafiline tähis peab näitama, et toode on pärit konkreetsest kohast, piirkonnast või riigist. Selguse huvides on asjakohane üheselt sätestada, et päritolunimetuse muudetud määratlus hõlmab traditsiooniliselt kasutatavaid nimetusi. Sellest tulenevalt muutub kehtetuks määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud selliste nõuete loetelu, mille kohaselt käsitatakse traditsiooniliselt kasutatavat nimetust veinisektoris päritolunimetuseks, ning see tuleks välja jätta. Järgpidevuse huvides tuleks selline selgitus lisada ka määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud veinisektori geograafilise tähise määratlusse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1151/2012 ⁽¹⁴⁾ sätestatud toidusektori päritolunimetuse ja geograafilise tähise määratlusse.
- (30) Viinamarjasaaduste, põllumajandustoodete ja toidu, mis saavad määruste (EL) nr 1308/2013 ja (EL) nr 1151/2012 kohaselt kasu kaitstud päritolunimetusest või geograafilisest tähistest, kvaliteeti ja omadusi mõjutav põhielement on geograafiline keskkond koos oma looduslike ja inimteguritega. Eelkõige vähetöödeldud või töötlemata värskete toodete puhul võivad valdavalt looduslikud tegurid määrata asjaomase toote kvaliteedi ja omadused, samal ajal kui inimtegurite mõju võib toote kvaliteedi ja omadustes mängida väiksemat rolli. Seepärast ei tohiks inimtegurid, mida tuleks arvesse võtta toote kvaliteedi või omaduste ning konkreetse geograafilise keskkonna vaheliste seoste kirjelduses, mis tuleb määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 94 ja määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 7 kohaselt lisada kaitstud päritolunimetuste tootespetsifikaati, piirduda konkreetsete tootmis- või töötlemismeetoditega, mille tulemusel saab asjaomane toode mingi kindla kvaliteedi, vaid need võivad hõlmata tegureid, nagu mulla majandamine ja maastikukorraldus, viljelustavad, ja muud inimtegevust, mis aitab säilitada olulisi looduslikke tegureid, mis määravad peamiselt ära geograafilise keskkonna ning asjaomase toote kvaliteedi ja omadused.
- (31) Ühtse otsustusprotsessi tagamiseks seoses määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 96 ja määruse (EL) nr 1151/2012 artiklis 49 osutatud riiklikus eelmenetluses esitatud kaitsetaotluste ja vastuväidetega tuleks komisjonile õigel ajal ja korrapäraselt teatada liikmesriigi poolt kooskõlas määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 96 lõikega 5 ja määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 49 lõikega 4 komisjonile edastatud kaitsetaotlusega seotud menetluse algatamisest liikmesriigi kohtus või muus asutuses. Samal põhjusel tuleks juhul, kui liikmesriik edastab komisjonile riikliku otsuse, millel põhineb kaitsetaotlus, mis tõenäoliselt liikmesriigi kohtumenetluse tulemusena tühistatakse, vabastada komisjon kohustusest teha ettenähtud tähtaja jooksul määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 97 ja määruse (EL) nr 1151/2012 artiklis 50 sätestatud kaitsetaotluse kontroll ning kohustusest teavitada taotlejat viivituse põhjustest. Selleks et kaitsta taotlejat pahatahtlike kohtumenetluste eest ja säilitada taotleja põhiõigus saada geograafilise tähise kaitse mõistliku aja jooksul, peaks kohustusest vabastamine piirduma juhtudega, kus kaitsetaotlus on tühistatud riigi tasandil viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku kohtuotsusega, või kui liikmesriik on seisukohal, et taotluse põhjendatust vaidlustav hagi on piisavalt põhjendatud.
- (32) Geograafiliste tähiste registreerimine tuleks muuta lihtsamaks ja kiiremaks, eraldades intellektuaalomandinormidele vastavuse hindamise hindamisest, mille käigus kontrollitakse, kas tootespetsifikaat vastab turustusstandardites ja märgistamisnormides sätestatud nõuetele.
- (33) Registreerimismenetluse oluline osa on liikmesriigi pädevate asutuste läbiviidav hindamine. Liikmesriikidel on teadmised, oskusteave ning juurdepääs andmetele, mistõttu on neil parimad võimalused hinnata, kas taotluses esitatud teave on õige ja tõene. Seetõttu peaksid liikmesriigid tagama, et selle hindamise tulemus, mis tuleb tõepäraselt dokumenteerida koonddokumendis, milles esitatakse tootespetsifikaadi asjaomaste osade kokkuvõte, on

⁽¹³⁾ Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta otsus 94/800/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse nimel sõlmitavaid tema pädevusse kuuluvaid küsimusi puudutavaid kokkuleppeid, mis saavutati mitmepoolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay voorus (1986–1994), (EÜT L 336, 23.12.1994, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

usaldusväärne ja täpne. Võttes arvesse subsidiaarsuse põhimõtet, peaks komisjon seejärel taotlusi kontrollima, et neis ei oleks ilmseid vigu, tagamaks eelkõige, et need sisaldavad nõutavat teavet, ei sisalda ilmseid sisulisi vigu ja et esitatud põhjendused toetavad taotlust, ning et arvesse on võetud liidu õigust ja väljaspool taotluse esitamise liikmesriiki ning väljaspool liitu tegutsevate sidusrühmade huvisid.

- (34) Tähtaega, mille jooksul saab veinisektoris esitada vastuväite, tuleks pikendada kolme kuuni tagamaks, et kõikidel huvitatud isikutel on piisavalt aega kaitsetaotluse analüüsimiseks ning võimalus esitada vastuväide. Selle tagamiseks, et määruste (EL) nr 1308/2013 ja (EL) nr 1151/2012 alusel kohaldatakse vastuväidete suhtes sama menetlust, ning selleks, et anda liikmesriikidele võimalus edastada oma territooriumil elavate füüsiliste isikute või seal asuvate juriidiliste isikute vastuväited komisjonile kooskõlastatult ja tõhusalt, tuleks füüsiliste või juriidiliste isikute vastuväited esitada nende elukoha või asukoha liikmesriigi ametiasutuste kaudu. Vastuväite esitamise menetluse lihtsustamiseks peaks komisjonil olema õigus lükata vastuvõetamatu vastuväide tagasi rakendusaktiga, millega võetakse päritolunimetus või geograafiline tähis kaitse alla.
- (35) Menetluse tõhustamiseks ja ühtsete tingimuste tagamiseks päritolunimetuste või geograafiliste tähiste kaitse alla võtmisel tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused võtta vastu rakendusakte, millega võetakse veinisektori päritolunimetus või geograafiline tähis kaitse alla ilma kontrollimenetlust algatamata, kui kaitsetaotlusele ei ole esitatud ühtegi vastuvõetavat vastuväidet. Juhtudeks, kui esitatakse vastuvõetav vastuväide, tuleks komisjonile anda rakendamisevolitused võtta kooskõlas kontrollimenetlusega vastu rakendusakte, millega päritolunimetus või geograafiline tähis võetakse kaitse alla või lükatakse kaitsetaotlus tagasi.
- (36) Viinamarjasaaduste kaubamärkide ja geograafiliste tähiste vahelist seost tuleks selgitada, et täpsustada kaitse alla võtmisest keeldumise, tühistamise ja üheaegse kasutamise kriteeriume. Selgitus ei tohiks mõjutada õigusi, mille geograafiliste tähiste omajad on omandanud riigi tasandil või rahvusvaheliste lepingute alusel, mille liikmesriik on sõlminud enne liidu viinamarjasaaduste kaitsesüsteemi kehtestamist.
- (37) Õigusnormid, mis käsitlevad riiklikku menetlust, vastuväite esitamise menetlust, muudatuste liigitamist liidu ja standardmuudatusteks, sealhulgas peamised reeglid muudatuste vastuvõtmise kohta, ning ajutist märgistamist ja esitusviisi, mis on praegu sätestatud komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2019/33,⁽¹⁵⁾ on majanduslikult väga tähtsad veinisektori päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitse süsteemi jaoks. Järgepidevuse tagamiseks määrusega (EL) nr 1151/2012 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/787⁽¹⁶⁾ ning kohaldamise kergendamiseks tuleks need sätted koondada määrusesse (EL) nr 1308/2013.
- (38) Geograafiliste tähiste kaitse puhul on oluline võtta igakülselt arvesse otsusega 94/800/EÜ heaks kiidetud üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet, sealhulgas selle transiidivabadust käsitlevat V artiklit. Et tugevdada selle õigusraamistiku piires geograafiliste tähiste kaitset ja võidelda tulemuslikumalt võltsimise vastu, peaks päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitse kehtima ka kaupadele, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, kuid mida ei lasta vabasse ringlusesse, vaid suunatakse tolli eriprotseduuridele, nagu transiidi, tolliladustamise, erikasutuse või töötlemise protseduuridele. Seepärast tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 103 lõikega 2 ja määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 13 lõikega 1 antavat kaitset laiendada kaupadele, mida veetakse läbi liidu tolliterritooriumi, ning määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 103 lõikega 2 ja määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 13 lõikega 1 ning artikliga 24 päritoluni-
- ⁽¹⁵⁾ Komisjoni 17. oktoobri 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/33, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 veinisektori kaitstud päritolunimetuste, geograafiliste tähiste ja traditsiooniliste nimetuste kaitsetaotluste, vastuväite esitamise menetluse, kasutuspiirangute, tootespetsifikaatide muutmise, tühistamise ning märgistamise ja esitusviisi osas (ELT L 9, 11.1.2019, lk 2).
- ⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/787, milles käsitletakse piiritusjookide määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist, piiritusjookide nimetuste kasutamist muude toiduainete esitlemisel ja märgistamisel, piiritusjookide geograafiliste tähiste kaitset ning põllumajandusliku päritoluga etüülalkoholi ja destillaatide kasutamist alkoholsetes jookides ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 110/2008 (ELT L 130, 17.5.2019, lk 1).

metustele, geograafilistele tähistele ja garanteeritud traditsioonilistele toodetele antavat kaitset tuleks laiendada kaupadele, mida müüakse interneti teel või muude e-kaubanduse vahendite kaudu. Lisaks tuleks veinisektori päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid kaitsta igasuguse otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest, kui need osutavad koostisainena kasutatavatele toodetele. Veinisektori päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid ning garanteeritud traditsioonilisi tooteid tuleks samuti kaitsta väärkasutuse, jäljendamise ja seoste loomise eest, kui need osutavad koostisainena kasutatavatele toodetele.

- (39) Päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitset peaks olema võimalik tühistada, kui seda enam ei kasutata või kui määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 95 osutatud taotleja enam seda kaitset ei soovi.
- (40) Võttes arvesse tarbijate üha suurenevat nõudlust uuenduslike viinamarjasaaduste järele, mille tegelik alkoholisisaldus on määruse (EL) nr 1308/2013 VII lisa II osas viinamarjasaadustele sätestatud minimaalsest tegelikust alkoholisisaldusest väiksem, peaks selliseid uuenduslikke viinamarjasaadusi olema võimalik toota ka liidus. Selleks on vaja sätestada tingimused, mille alusel võib teatavaid viinamarjasaadusi täielikult või osaliselt alkoholitustada, ning kehtestada alkoholitustamise lubatud protsessid. Kõnealuste tingimuste puhul tuleks arvesse võtta Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni (OIV) resolutsioone OIV-ECO 432-2012 „Beverage Obtained By Dealcoholisation of Wine“ („Veini alkoholitustamise tulemusel saadud jook“), OIV-ECO 433-2012 „Beverage Obtained By Partial Dealcoholisation of Wine“ („Veini osalise alkoholitustamise tulemusel saadud jook“), OIV-ECO 523-2016 „Wine With An Alcohol Content Modified by Dealcoholisation“ („Alkoholitustamise teel muudetud alkoholisisaldusega vein“) ning OIV-OENO 394A-2012 „Dealcoholisation Of Wines“ („Veinide alkoholitustamine“).
- (41) Neid uuenduslikke viinamarjasaadusi ei ole liidus kunagi veinina turustatud. Seepärast oleks vaja teha lisauuringuid ja katseid nende toodete kvaliteedi parandamiseks ning eelkõige tagamaks, et alkoholisisalduse täieliku eemaldamise puhul on võimalik säilitada geograafilise tähise või päritolunimetusega kaitstud kvaliteetveinide eristavad omadused. Seega, kui geograafilise tähise või päritolunimetusega veinide puhul tuleks lubada nii osaline kui ka täielik alkoholitustamine, siis kaitstud geograafilise tähise või kaitstud päritolunimetusega veinide puhul tuleks lubada üksnes osaline alkoholitustamine. Lisaks on nii geograafilise tähise või päritolunimetusega veinide tootjate kui ka tarbijate jaoks selguse ja läbipaistvuse tagamiseks asjakohane sätestada, et kui geograafilise tähise või päritolunimetusega veine võib osaliselt alkoholitustada, siis peaks nende tootespetsifikaat sisaldama osaliselt alkoholitustatud veini kirjeldust ja vajaduse korral konkreetseid veinivalmistustavasid, mida kasutatakse osaliselt alkoholitustatud veini või veinide valmistamiseks, samuti asjakohaseid piiranguid nende valmistamisele.
- (42) Tarbijate paremaks teavitamiseks tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 artiklisse 119 kohustuslike elementidena lisada toitumisalane teave ning koostisainete loetelu. Tootjatel peaks siiski olema võimalus piirata toitumisalase teabe sisu pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel vaid energiasisaldusega ning teha täielik toitumisalane teave ja koostisainete loetelu kättesaadavaks elektrooniliselt, tingimusel et nad hoiduvad kasutajaandmete kogumisest ja jälgimisest ning ei esita teavet turunduseesmärkidel. Võimalus mitte esitada täielikku toitumisalast teavet pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel ei tohiks aga mõjutada kehtivat nõuet loetleda etiketil allergiat või talumatust põhjustavad ained. Määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 122 tuleks komisjonile anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte määruse (EL) nr 1308/2013 täiendamiseks, sätestades koostisainete märkimise ja nimetamise reeglid. Olemasolevate veinivarude turustamist tuleks lubada jätkata ka pärast uute märgistamisnõuete kohaldamise alguskuupäevi kuni nende varude ammendumiseni. Ettevõtjatele tuleks anda piisavalt aega uute märgistamisnõuetega kohanemiseks, enne kui need kehtima hakkavad.
- (43) Tagamaks et tarbijaid teavitatakse alkoholitustatud veinitoodete olemusest ning et veinisektori toodete märgistamist ja esitusviisi reguleerivaid norme kohaldatakse ka alkoholitustatud või osaliselt alkoholitustatud viinamarjasaaduste suhtes, tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 119 muuta. Euroopa Parlamendi ja

nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011⁽¹⁷⁾ kohaselt nõutava minimaalset säilimisega käsitleva teabe praeguse hulga säilitamiseks seoses jookidega, mille alkoholisisaldus on väiksem kui 10 mahuprotsenti, on asjakohane nõuda, et toodete puhul, mida on töödeldud nende alkoholitustamiseks ning mille tegelik alkoholisisaldus on väiksem kui 10 mahuprotsenti, oleks kohustusliku elemendina märgitud minimaalse säilimisaja tähtpäev.

- (44) Lisaks sellele hõlmab määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa XII osa, kus on loetletud veinisektoriga hõlmatud tooted, praegu osaliselt alkoholitustatud veine, mille alkoholisisaldus on üle 0,5 mahuprotsendi. Tagamaks et kõik alkoholitustatud veinid, sealhulgas need, mille alkoholisisaldus on 0,5 mahuprotsenti või väiksem, on veinisektoriga hõlmatud, on asjakohane muuta määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa XII osa uue kande lisamise teel.
- (45) Seoses normidega, mis käsitlevad korkide kasutamise tingimusi veinisektoris, et tagada tarbijate kaitse teatavate jookidega seostatavate teatavate korkide eksitava kasutamise eest ning selliste ohtlike korgivalmistusmaterjalide kasutamise eest, mis võivad joogi saastada, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (46) Suhkrukvoote käsitlevad normid ja nõuded aegusid turustusaasta 2016/2017 lõpus. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklid 124 ja 127–144 on nüüdseks aegunud ja tuleks välja jätta.
- (47) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2019/633⁽¹⁸⁾ on sätestatud erand veinisektoris viinamarjade ja viinamarjavirde müümise maksimaalsest maksetähtpäevast. Veini tarneahela stabiilsuse edendamiseks ja põllumajandustootjatele pikaajalistest müügisuhetest tuleneva kindluse tagamiseks tuleks vaadiveini müüki käsitleda samal viisil. Seepärast on asjakohane ette näha, et erandina direktiivis (EL) 2019/633 sätestatud kohaldatavatest maksimaalsetest maksetähtpäevadest võivad liikmesriigid tootmisharudevahelise organisatsiooni taotluse korral otsustada, et kohaldatavaid maksimaalseid maksetähtpäevi ei kohaldata vaadiveini müügi suhtes, tingimusel et konkreetsed maksetähtpäevad on kantud standardlepingutesse, mida liikmesriigid on pikendanud määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 kohaselt enne 31. oktoobrit 2021, ning et vaadiveini tarnijate ja nende otseostjate vahelised tarnelepingud on mitmeaastased või muutuvad mitmeaastaseks.
- (48) Kui põllumajandustoodete tarnimine tootjalt töötlejale või turustajale toimub kirjaliku lepingu või pakkumuse alusel vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artiklitele 148 ja 168 ning tarne eest makstava hinna arvutamisel kombineeritakse mitmesugused lepingus kindlaks määratud tegurid, siis peaksid need tegurid, mis võivad hõlmata objektiivseid näitajaid, indekseid ja arvutusmeetodeid, olema poolte jaoks kergesti arusaadavad. Lisaks peaks liikmesriikidel olema võimalik määrata kättesaadava objektiivse turuteabe ja uuringute põhjal kindlaks vabatahtlikud näitajad, mida lepingu pooled võivad kasutada.
- (49) Pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi liidust väljaastumist on liidu toorpiima kogutoodang vähenenud. Selleks et mitte kahjustada piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsioonidele antud volitusi lepingute üle läbirääkimiste pidamiseks, tuleks suurendada kõnealuste läbirääkimistega hõlmatud toorpiima koguse suhtes kohaldatavat koguselist piirangut, mida väljendatakse protsendimäärana liidu kogutoodangust. Õiguskindluse huvides on asjakohane näha ette suurema koguselise piirangu kohaldamine tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021.

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18).

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59).

- (50) Et aidata kaasa liidu keskkonnaeesmärkide saavutamisele, peaks liikmesriikidel olema võimalik tunnustada tootjaorganisatsioone, kes püüdleval konkreetsete eesmärkide poole seoses kõrvalsaaduste, tööstusjääkide ja jäätmete käitlemise ja väärimamisega, eelkõige keskkonnakaitse ja ringluse edendamise huvides, ning tootjaorganisatsioone, kes püüdleval ühisfondide juhtimisega seotud eesmärkide poole mis tahes sektoris. Seepärast on asjakohane laiendada olemasolevat tootjaorganisatsioonide eesmärkide loetelu, mis on sätestatud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 152. Tootjaorganisatsioonide läbipaistvuse suurendamiseks tuleks tootjaorganisatsioonide põhikirjadega võimaldada tootjaliikmetel demokraatlikult kontrollida organisatsiooni arvepidamist ja eelarveid. Lisaks on tootjaorganisatsioonide osalusel toimuvate äritehingute hõlbustamiseks asjakohane sätestada, et tootjaorganisatsioonide põhikirjades võidakse lubada, et tootjaliikmed on vahetus kontaktis ostjatega, kui see vahetu kontakt ei ohusta tootjaorganisatsiooni rolli tarnete koondamisel ja toodete turule laskmisel ning kui tootjaorganisatsioonile jääb ainupädevus organisatsiooni tehtava müügi peamiste elementide üle.
- (51) Võttes arvesse saadud kogemusi ning piima- ja piimatootesektori arengut pärast kvoodisüsteemi lõppu, ei ole enam asjakohane säilitada erireegleid seoses piima- ja piimatootesektoris tootmisharudevaheliste organisatsioonide jaoks ette nähtud eesmärkide ja tunnustamiskorraga.
- (52) Eri sektorite kogemused näitavad, et liikmesriigid võivad tunnustada tootmisharudevahelisi organisatsioone eri geograafilistel tasanditel, kahjustamata selliste organisatsioonide rolli ja eesmärgi. Seepärast on asjakohane selgitada, et liikmesriigid võivad otsustada selliste tootmisharudevaheliste organisatsioonide tunnustamise kasuks ühel või mitmel geograafilisel tasandil. Tootmisharudevahelised organisatsioonid peavad järgima konkreetset eesmärki, võttes arvesse oma liikmete ja tarbijate huve. Liidu keskkonnaeesmärke silmas pidades on asjakohane laiendada määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 157 sätestatud eesmärkide loetelu, et lisada sellesse teabe jagamine ja uuringute tegemine, mida on vaja, et töötada välja tooteid, mis sobivad paremini kliimameetmetega ning loomatervise ja loomade heaolu kaitsega, panustavad kõrvalsaaduste väärimamisse ning jäätmete vähendamisse ja käitlemisse, samuti meetmete edendamine ja rakendamine loomatervise, taimekaitse ja keskkonnaga seotud riskide ennetamiseks, juhtimiseks ja haldamiseks, sealhulgas fondide loomise ja juhtimise või nendesse sissemaksete tegemise teel, et maksta põllumajandustootjatele rahalist hüvitist selliste meetmete edendamisest ja rakendamisest tulenevate kulude ja majandusliku kahju eest. Vältimaks seda, et toidutarneahela teatava etapi organisatsioonide kätte koondub rohkem võimu, peaksid liikmesriigid tunnustama üksnes neid tootmisharudevahelisi organisatsioone, kes püüavad saavutada tootmisharudevahelisesse organisatsiooni kuuluvate toidutarneahela eri etappide organisatsioonide tasakaalustatud esindatust.
- (53) Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 164 sätestatud majanduspiirkonna määratlust eeskirjade laiendamise ja kohustuslike osalustasude tähenduses tuleks täiendada, et kohandada kõnealust määrust liidu õiguse kohaselt tunnustatud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega toodete tootmise eripäraga. Selleks et edendada kestlikke tavasid, peaks olema võimalik muuta mitteliikmete jaoks siduvaks tootmisharudevaheliste organisatsioonide selliseid kokkuleppeid, otsuseid ja kooskõlastatud tegevust, mis on seotud taime-, loomatervise, toiduohutuse ja keskkonnariskidega. Kuna aga mahepõllumajanduses kasutatava seemnematerjali puhul on oluline elurikkus, ei tohiks laiendada sertifitseeritud seemnete kasutamist käsitlevate eeskirjade siduvust mahepõllumajandusega tegelevatele mitteliikmetele.
- (54) Võttes arvesse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistega liidu põllumajandustootmises ning võttes arvesse, kui edukas on olnud geograafiliste tähistega juustu ja kuivatatud singi pakkumise reguleerimise normide kasutuselevõtt, et tagada lisaväärtus ja säilitada toodete maine ning stabiliseerida nende hinnad, tuleks laiendada pakkumise reguleerimise normide kohaldamise võimalust kõigile määruse (EL) nr 1308/2013 või määruse (EL) nr 1151/2012 kohase kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega põllumajandustoodetele. Selguse ja järjepidevuse huvides on asjakohane koondada kehtivad pakkumise reguleerimise normid ühte sättesse, mis hõlmab kõiki põllumajandustootmeid. Seepärast tuleks lubada liikmesriikidel neid norme kohaldada geograafilise tähisega põllumajandustoodete pakkumise reguleerimiseks taotluse alusel, mille on esitanud tootmisharudevaheline organisatsioon, tootjaorganisatsioon või tootjate või ettevõtjate rühm, kui normide kohaldamisega on nõus vähemalt kaks kolmandikku kõnealuse toote tootjatest või nende esindajatest ning kui, olenevalt olukorrast, on konsulteeritud asjaomase tooraine põllumajandustootjatega ja juustu puhul on järjepidevuse huvides saadud nende nõusolek. Nende normide suhtes tuleks kohaldada rangeid tingimusi, eelkõige selleks, et mitte kahjustada kauplemist toodetega teistel turgudel ja et kaitsta vähemusse kuuluvate osaliste õigusi. Liikmesriigid peaksid

vastuvõetud normid kohe avaldama ja teavitama neist komisjoni, tagama regulaarse kontrolli ning mittevastavuse korral normid kehtetuks tunnistama. Komisjonil peaks olema õigus võtta vastu rakendusaktid, millega nõutakse, et liikmesriik tunnistaks kõnealused normid kehtetuks, kui komisjon jõuab järeldusele, et normid ei vasta teatavatele tingimustele, takistavad või moonutavad konkurentsi olulisel osal siseturust või ohustavad vaba kaubandust või seavad ohtu ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamise. Võttes arvesse komisjoni volitusi liidu konkurentsipoliitika alal ja arvestades nende õigusaktide eripära, peaks komisjon võtma rakendusaktid vastu ilma määrust (EL) nr 182/2011 kohaldamata.

- (55) Toidutarneahelas väärtuse jaotamist käsitlevad sätted pakuvad lisaks tootjate ja esmaostjate vahelistele lepingutele huvi ka siis, kui need võimaldavad põllumajandustootjatel mõjutada hindade arengut tarneahela hilisemates etappides. Seega tuleks põllumajandustootjatel ja nende ühendustel võimaldada leppida sellistes tingimustes kokku tarneahelas esmaostjatest tagapool paiknevate osalistega.
- (56) Kaitstud päritolunimetusega või kaitstud geograafilise tähisega veinide eriline kaubanduslik väärtus tuleneb sellest, et nad kuuluvad tänu oma tootespetsifikaadist tulenevale kvaliteedikindlusele kõrgemasse turusegmenti. Nende veinide turuhind on tavaliselt muude veinide hinnast kõrgem, sest tarbijad väärtustavad omadusi, mille olemasolu päritolunimetuse ja geograafilise tähise tõendavad. Et vältida nende kvaliteeditunnuste väärtuse vähenemist kahjuliku hinnadünaamika mõjul, peaks tootmisharudevahelistel organisatsioonidel, kes saavad neist kvaliteeditunnustest kasu, olema võimalik erandina ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikest 1 anda hinnasuuniseid asjaomaste viinamarjade müügiks. Suuniste järgimine ei tohiks aga olla kohustuslik, et vältida kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste vahelise hinnakonkurentsi täielikku kadumist.
- (57) Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO) põllumajanduslepingu artikkel 5 sisaldab arvutusmeetodeid, mida võib kasutada erikaitseklausli käivituskoguse kindlaksmääramiseks asjaomastes sektorites. Selleks et võtta arvesse kõiki võimalikke arvutusmeetodeid täiendavate imporditollimaksude kohaldamisel rakendatava käivituskoguse kindlaksmääramiseks, sealhulgas juhul, kui ei võeta arvesse sisetarbimist, tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 182 lõiget 1 muuta, et kajastada WTO põllumajanduslepingu artikli 5 lõikes 4 sätestatud arvutusmeetodit.
- (58) Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklid 192 ja 193 tuleks välja jätta, sest need meetmed ei ole enam vajalikud, kuna tootmise reguleerimine suhkrusektoris on lõpetatud. Selleks et tagada liidu turu piisav varustamine kolmandatest riikidest importimise teel, tuleks komisjonile anda delegeeritud ja rakendamisevolitused suhkruroo- ja suhkrupeedimelassi suhtes imporditollimaksude kohaldamise peatamiseks.
- (59) Nairobis peetud kümnendal WTO ministrite konverentsil vastu võetud WTO ministrite 19. detsembri 2015. aasta otsuses ekspordikonkurentsi kohta on sätestatud ekspordikonkurentsi meetmeid käsitlevad normid. Seoses ekspordisubsiidiumidega nõutakse WTO liikmetelt, et nad kõrvaldaksid oma ekspordisubsiidiumide õigused alates kõnealuse otsuse kuupäevast. Seepärast tuleks määruse (EL) nr 1308/2013 artiklites 196–204 sätestatud eksporditoetusi käsitlevad sätted välja jätta. Seoses ekspordikrediidi, ekspordikrediidi tagatiste ja kindlustusprogrammide, põllumajandustooteid eksportivate riiklike kaubandusettevõtete ja rahvusvahelise toiduabiga võivad liikmesriigid võtta vastu liidu õigust järgivaid riiklikke meetmeid. Kuna liit ja selle liikmesriigid on WTO liikmed, peaksid sellised riiklikud meetmed vastavalt liidu ja rahvusvahelisele õigusele vastama ka WTO ministrite 19. detsembri 2015. aasta otsuses sätestatud normidele.
- (60) Siseturg põhineb konkurentsireeglite ühetaolisel kohaldamisel kõigis liikmesriikides. See nõuab liikmesriikide konkurentsiasutuste ja komisjoni jätkuvat tihedat koostööd Euroopa konkurentsiasutuste võrgustikus, kus on võimalik arutada konkurentsireeglite tõlgendamise ja kohaldamise küsimusi ning koordineerida konkurentsireeglite kohaldamise meetmeid kooskõlas nõukogu määrusega (EÜ) nr 1/2003 ⁽¹⁹⁾.
- (61) Selle tagamiseks, et tootmisharudevahelised organisatsioonid kasutavad määruse (EL) nr 1308/2013 artiklit 210 tulemuslikult ning pidades silmas lihtsustamist ja halduskoormuse vähendamist, ei tohiks tootmisharudevaheliste organisatsioonide kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse puhul nõuda komisjoni eelnevat otsust, et nende suhtes ei kohaldata ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1, tingimusel et need kokkulepped, otsused ja kooskõlastatud tegevus vastavad määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 210 sätestatud nõuetele. Taotluse esitaja palvel peaks komisjon siiski esitama arvamuse nende kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse vastavuse kohta

⁽¹⁹⁾ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

määruse (EL) nr 1308/2013 artiklile 210. Olenemata komisjoni esitatud arvamusest, et kõnealused kokkulepped, otsused ja kooskõlastatud tegevus on nimetatud artikliga kooskõlas, peaks komisjonile jääma võimalus igal ajal pärast arvamuse esitamist teatada, et asjaomaste kokkulepete, otsuste või kooskõlastatud tegevuse suhtes kohaldatakse edaspidi ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1, kui ta leiab, et määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 210 kohaldamise tingimused ei ole enam täidetud.

- (62) Teatavad põllumajandustooteid ja toiduaineid käsitlevad vertikaalsed ja horisontaalsed algatused, mille eesmärk on kohaldada kohustuslikest nõuetest rangemaid nõudeid, võivad avaldada positiivset mõju kestlikkuse eesmärkidele. Tootjate ja ettevõtjate vahel selliste kokkulepete sõlmimine, otsuste tegemine ja kooskõlastatud tegevus tootmise, töötlemise ja kaubanduse eri tasanditel võib samuti tugevdada tootjate positsiooni tarneahelas ja suurendada nende läbivõimevõimet. Seepärast ei tuleks kõnealuste algatuste suhtes konkreetsetel asjaoludel kohaldada ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1. Selle uue erandi tõhusa kasutamise tagamiseks ja halduskoormuse vähendamiseks ei tohiks selliste algatuste puhul nõuda komisjoni eelnevat otsust, et nende algatuste suhtes ei kohaldata ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1. Kuna tegemist on uue erandiga, on asjakohane sätestada, et komisjon peaks koostama ettevõtjatele erandi kohaldamise suunised kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest. Pärast nimetatud kuupäeva peaks tootjatel olema võimalik taotleda komisjonilt arvamust selle kohta, kas erand on kohaldatav nende kokkulepetele, otsustele ja kooskõlastatud tegevusele. Põhjendatud juhtudel peaks komisjonil olema võimalik oma arvamuse sisu hiljem muuta. Liikmesriikide konkurentsiasutustel peaks olema võimalik otsustada, et kokkulepet, otsust või kooskõlastatud tegevust on vaja muuta, kui nad leiavad, et on vaja kaitsta konkurentsi, ning sellisel juhul peaksid nad teavitama komisjoni oma tegevusest.
- (63) Määruse (EL) nr 1308/2013 artikliga 214a lubatakse Soomel anda teatavatel tingimustel Lõuna-Soomes riiklikku toetust kuni 2022. aastani, kui komisjon annab selleks loa. Riikliku toetuse andmist tuleks jätkuvalt lubada ajavahemikul 2023–2027. Et tagada abi andmise jätkumine üleminekuperioodil ajavahemikul 2021–2022, tuleks seonduvat uut korda kohaldada alates 1. jaanuarist 2023.
- (64) Puu- ja köögiviljasektori toodete vaba ringluse piirangud, mis tulenevad taimekahjurite leviku tõkestamiseks mõeldud meetmete kohaldamisest, võivad põhjustada raskusi ühe või mitme liikmesriigi turul. Pidades eelkõige silmas taimekahjurite sagedasemat esinemist, on seega asjakohane lubada erakorralisi toetusmeetmeid, et võtta arvesse taimekahjuritest tulenevaid kaubanduspiiranguid, ning laiendada selliste toodete loetelu, mille suhtes võib võtta erakorralisi toetusmeetmeid puu- ja köögiviljasektoris.
- (65) Olemasolevad liidu turu vaatluskeskused ja põllumajandusturgude töörühmad on osutunud kasulikuks ettevõtjatele ja avaliku sektori asutustele valikute tegemiseks vajaliku teabe edastamisel ning turusuundumuste seire hõlbustamisel. Seda silmas pidades ning selleks, et suurendada põllumajandus- ja toiduaineturu läbipaistvust liidu tasandil ja suurendada põllumajandusturgude stabiilsust, tuleks kõnealuseid vahendeid tugevdada. Seepärast on asjakohane kehtestada ühtne ametlik õigusraamistik liidu turu vaatluskeskuste loomiseks ja toimimiseks mis tahes põllumajandussektoris ning kehtestada kõnealuste vaatluskeskuste teatamis- ja aruandluskohustused.
- (66) Põllumajandusturgude seireks kogutud statistiliste andmete ja teabe põhjal peaksid liidu turu vaatluskeskused osutama oma aruannetes turuhäirete ohule. Komisjon peaks Euroopa Parlamenti ja nõukogu korrapäraselt teavitama põllumajandustoodete turuolukorrast, turuhäirete ohust ja võimalikest võetavatest meetmetest, osaledes selleks regulaarselt põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ning põllumajanduse erikomitee koosolekutel.

- (67) Selguse huvides tuleks komisjoni roll seoses tema olemasolevate kohustustega, mis puudutavad koostööd ja teavevahetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 596/2014 ⁽²⁰⁾ artikli 22 kohaselt määratud pädevate asutustega ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega (ESMA), selgelt sätestada määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 223.
- (68) Komisjoni aegunud aruandluskohustus seoses piima ja piimatoodete turuga ning koolikavade ulatuse laiendamisega tuleks välja jätta. Mesindussektoriga seotud aruandluskohustus tuleks lisada määrusesse (EL) 2021/2115 Uued aruandluskohustused ja tähtajad tuleks sätestada seoses põllumajandussektoris konkurentsireeglite kohaldamise, liidu turu vaatluskeskuste loomise ning erakorraliste meetmete kasutamisega. Komisjon peaks samuti andma aru müüginimetuste ja rümpade liigitusega seotud olukorra kohta lamba- ja kitselihasektoris.
- (69) Määruse (EL) nr 1308/2013 V osa III peatükis sisalduvad põllumajandussektori kriisiabireserve käsitlevad sätted tuleks välja jätta, sest põllumajandusreserve käsitlevad ajakohastatud sätted nähakse ette määruses (EL) 2021/2116
- (70) Pidades silmas kehtivat erandit müüginimetustest, mida kasutatakse enne 29. juunit 2007 registreeritud kaitstud päritolunimetuse või geograafilise tähisega vasikaliha puhul, tuleks järjepidevuse huvides ja tarbijatele üheselt mõistetava teabe andmiseks võimaldada liikmesriikidel lubada enne nimetatud kuupäeva registreeritud kaitstud päritolunimetuste või geograafiliste tähiste eest vastutavatel rühmadel teha vasikaliha puhul erandeid rümpade kohustuslikust liigitamisest.
- (71) Tuleks kehtestada reeglid määruse (EL) nr 1151/2012 kohase päritolunimetuse või geograafilise tähisena registreerimiseks esitatud nimetuse ja liidus toodetud taimesordi või loomatoa nimetuse vahelise vastuolu hindamiseks, et saavutada õiglasem tasakaal asjaomaste huvide vahel.
- (72) Selleks et suurendada tarbijate teadlikkust määruse (EL) nr 1151/2012 kohastest kaitstud päritolunimetustest, kaitstud geograafilistest tähistest ja garanteeritud traditsioonilistest toodetest, tuleks asjaomaste liidu sümbole kohustuslikku kasutamist laiendada reklaammaterjalidele.
- (73) Tuleks sätestada konkreetseid erandid, millega võimaldatakse kasutada muid nimetusi koos garanteeritud traditsioonilise toote registreeritud nimetusega. Komisjon peaks kehtestama üleminekuperioodid garanteeritud traditsiooniliste toodete nimetusi sisaldavate tähiste kasutamise jaoks vastavalt tingimustele, mida kohaldatakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste jaoks juba kehtivate üleminekuperioodide suhtes.
- (74) Määruses (EL) nr 1151/2012 sätestatud kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete registreerimisega seotud menetlusi tuleks ühtlustada ja lihtsustada tagamaks, et uute nimetuste registreerimine võtaks vähem aega. Vastuväite esitamise menetlust tuleks lihtsustada. Põhjendatud vastuväites tuleks esitada kõik vastuväite põhjused ja üksikasjad. See ei tohiks takistada vastuväite esitanud asutust või isikut lisamast ja täpsustamast täiendavaid üksikasju määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 lõikes 3 osutatud konsulteerimise käigus.
- (75) Määruses (EL) nr 1151/2012 sätestatud tootespetsifikaadi muutmise heakskiitmise menetlust tuleks lihtsustada, tehes vahet liidu muudatustel ja standardmuudatustel. Kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega peaksid tootespetsifikaatide standardmuudatuste heakskiitmise eest vastutama liikmesriigid ning komisjon peaks jääma vastutavaks liidu muudatuste heakskiitmise eest. Tuleks ette näha, et määruses (EL) nr 1151/2012 sätestatud tootespetsifikaadi muudatusi käsitlevatelt õigusnormidelt käesolevas määruses sätestatud uutele õigusnormidele sujuva ülemineku hõlbustamiseks oleks piisavalt aega.

⁽²⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 596/2014, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ (ELT L 173, 12.6.2014, lk 1).

- (76) Võttes arvesse liidu tarbijate kasvavat nõudlust mesilasvaha järele, selle kasvavat kasutust toidusektoris ning tihedat seost põllumajandustoodete ja maapiirkondade majandusega, tuleks määruse (EL) nr 1151/2012 I lisas sätestatud põllumajandustoodete ja toidu loetelu laiendada nii, et see hõlmaks ka kõnealust toodet.
- (77) Võttes arvesse, et aromatiseeritud veinitoodete geograafilisi tähiseid on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 251/2014 ⁽²¹⁾ alusel vähe registreeritud, tuleks nende toodete geograafiliste tähiste kaitse õigusraamistikku lihtsustada. Aromatiseeritud veinitoodete ja muude alkoholsete jookide suhtes, välja arvatud piiritusjoogid ja määruse (EL) nr 1308/2013 VII lisa II osas loetletud viinamarjasaadused, tuleks kohaldada sama õiguskorda ja samu menetlusi nagu muude põllumajandustoodete ja muu toidu suhtes. Määruse (EL) nr 1151/2012 kohaldamisala tuleks laiendada ka nendele toodetele. Selle muudatuse arvesse võtmiseks tuleks muuta määruse (EL) nr 251/2014 pealkirja, kohaldamisala, mõisteid ja sätteid, mis käsitlevad aromatiseeritud veinitoodete märgistamist. Määruse (EL) nr 251/2014 kohaselt kaitstud nimetuste puhul tuleks tagada sujuv üleminek.
- (78) Kolmandate riikidega kauplemise hõlbustamiseks tuleks sätestada, et liikmesriigid võivad lubada, et ekspordiks valmistatud aromatiseeritud veinitoodete pakendile või selle külge kinnitatud märgistusele märgitakse kolmandate riikide nõutavad müüginimetused, sealhulgas muudes keeltes kui liidu ametlikud keeled, tingimusel et pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel on esitatud ka II lisas sätestatud asjakohased müüginimetused.
- (79) Komisjonile tuleks anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada määruse (EL) nr 251/2014 II lisas sätestatud aromatiseeritud veinitoodete müüginimetusi ja kirjeldusi, et neid tehnika arengut, teaduse ja turgude arengut, tarbijate tervist või tarbijate teabevajadust arvesse võttes kohandada.
- (80) Tarbijate paremaks teavitamiseks tuleks määrukses (EL) nr 251/2014 lisada aromatiseeritud veinitoodete kohustuslik märgistus koos toitumislase teabega ning koostisainete loetelu. Tootjatel peaks olema võimalus piirata toitumislase teabe sisu pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel vaid energiasaldusega ja teha täielik toitumislane teave ja koostisainete loetelu kättesaadavaks elektrooniliselt, tingimusel et nad hoiduvad kasutajaandmete kogumisest ja jälgimisest ning ei esita teavet turunduseesmärkidel. Võimalus mitte esitada täielikku toitumislase teavet pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel ei tohiks aga mõjutada kehtivat nõuet loetleda etiketil allergiat või talumatust põhjustavad ained. Komisjonile tuleks anda õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte määruse (EL) nr 251/2014 täiendamiseks, sätestades aromatiseeritud veinitoodete koostisainete märkimise ja nimetamise üksikasjalikud reeglid. Olemasolevate aromatiseeritud veinitoodete varude turustamist tuleks lubada jätkata ka pärast uute märgistamisnõuete kohaldamise alguskuupäevi kuni nende varude ammendumiseni. Ettevõtjatele tuleks anda piisavalt aega uute märgistamisnõuetega kohanemiseks, enne kui need kehtima hakkavad.
- (81) Mis tahes määruse (EL) nr 251/2014 II lisa punktis A sätestatud kategooriasse kuuluvate aromatiseeritud veinide maitsestamiseks on asjakohane lubada lisada piiratud koguses piiritusjooke. Kuna tehnika arengu tulemusena on tänapäeval võimalik toota vermutit ilma alkoholi lisamata, ei tohiks vermutile alkoholi lisamist enam nõuda. Arvestades tarbijate nõudlust, on asjakohane lubada punase ja valge veini segamist Glühweini tootmiseks. Võtmaks arvesse Poola turul eksisteerivat aromatiseeritud veinijooki, on asjakohane luua uus kategooria „wino ziołowe“, et sätestada liidu õiguses selle tavapärase tootmisnõuded.

⁽²¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinitoodete määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 1601/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 84, 20.3.2014, lk 14).

- (82) Arvestades Réunioni väiksust, kaugust ja toiduga kindlustatuse eripärast olukorda, on Réunioni kohalikud turud hinnakõikumiste suhtes eriti tundlikud. Tootmisharudevahelised organisatsioonid ühendavad toidutarneahela eri etappide tootjaid ja muid ettevõtjaid ning võivad aidata kohalikku tootmist säilitada ja mitmekesistada. Réunioni eripärast toiduga kindlustatuse olukorda silmas pidades on asjakohane erandina määruse (EL) nr 1308/2013 artiklist 165 sätestada, et kui tunnustatud tootmisharudevahelise organisatsiooni eeskirju laiendatakse ettevõtjatele, kes ei ole tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmed, võib Prantsusmaa pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist otsustada, et ettevõtjad, kes ei ole tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmed, peavad maksma rahalist osalustasu laiendatud eeskirjadega hõlmatud tegevuse eest, mis kujutab endast üldist majandushuvi ettevõtjatele, kelle tegevus toimub üksnes Réunionil seoses kohalikule turule suunatud toodetega.
- (83) Määruseid (EL) nr 1308/2013, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 251/2014 ja (EL) nr 228/2013 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (84) Tuleks kehtestada üleminekukord kaitstud päritolunimetuste, geograafiliste tähistega ja garanteeritud traditsiooniliste toodete kaitse- ja registreerimistaotluste jaoks, mis on esitatud enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva, kulude jaoks, mis on tekkinud enne 1. jaanuari 2023 määruse (EL) nr 1308/2013 artiklitega 29–60 ette nähtud oliivõli ja lauaoliivide, puu- ja köögiviljade, veini, mesinduse ja humala toetuskavade raames; puu- ja köögiviljasektori tunnustatud tootjaorganisatsioonide või nende liitude rakenduskavade ning veinisektori toetusprogrammide jaoks.
- (85) Selleks et tagada sujuv üleminek määruses (EL) 2021/2115 sätestatud uuele õigusraamistikule, tuleks nimetatud uue õigusraamistikuga seotud määruse (EL) nr 1308/2013 muudatusi kohaldada alates 1. jaanuarist 2023.
- (86) Kavandatud meetmete tõrgeteta rakendamiseks peaks käesolev määrus kiireloomulisuse tõttu jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 1308/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 1308/2013 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) üldsätted

Käesolevas määruses sätestatud meetmete suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2116 (*) ja selle alusel vastu võetud sätteid.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 187).“

- 2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 jäetakse välja;

b) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti, kasutatakse käesoleva määruse kohaldamisel määruses (EL) 2021/2116 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/2115 (*) sätestatud mõisteid.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 227 vastu delegeeritud õigusakte, millega uusi mõisteid lisamata muudetakse II lisas sätestatud sektoreid käsitlevaid mõisteid sellises ulatuses, mis on vajalik nende mõistete ajakohastamiseks turu suundumusi silmas pidades.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 1).“

3) Artikkel 5 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 5

Riisi ümberarvestuskursid

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega määratakse kindlaks riisi ümberarvestuskursid töötlemise eri etappidel.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 229 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

4) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Turustusaastad

Kehtestatakse järgmised turustusaastad:

- a) jooksva aasta 1. jaanuarist 31 detsembrini puu- ja köögivilja-, töödeldud puu- ja köögivilja ning banaanisektorite puhul;
- b) 1. aprillist järgmise aasta 31. märtsini kuivsööda- ja siidiussisektorite puhul;
- c) 1. juulist järgmise aasta 30. juunini järgmiste sektorite puhul:
 - i) teraviljasektor,
 - ii) seemnesektor,
 - iii) lina- ja kanepisektor,
 - iv) piima- ja piimatootesektor;
- d) 1. augustist järgmise aasta 31. juulini veinisektori puhul;
- e) 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini riisisektori ja lauaoliivide puhul;
- f) 1. oktoobrist järgmise aasta 30. septembrini suhkrusektori ja oliiviõli puhul.“

5) Artikkel 12 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 12

Riikliku sekkumise ajavahemikud

Riiklik sekkumine toimub:

- a) pehme nisu puhul 1. oktoobrist 31. maini;
- b) kõva nisu, odra ja maisi puhul terve aasta jooksul;
- c) koorimata riisi puhul terve aasta jooksul;

- d) veise- ja vasikaliha puhul terve aasta jooksul;
- e) või ja lõssipulbri puhul 1. veebruarist 30. septembrini.“
- 6) Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:
 - a) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Liikmesriigid esitavad komisjonile kogu vajaliku teabe, et võimaldada lõikes 1 sätestatud põhimõtete järgimise seiret.“;
 - b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Komisjon avalikustab igal aastal selliste tingimuste üksikasjad, mille alusel riikliku sekkumise raames kokku ostetud tooteid eelmisel aastal osteti või müüdi. Need üksikasjad sisaldavad asjaomaseid koguseid ning ostu- ja müügihindu.“
- 7) Artikli 17 esimese lõigu punkt b asendatakse järgmisega:

„b) oliiviõli ja lauaoliivid;“.
- 8) II osa I jaotise II peatükki muudetakse järgmiselt:
 - a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„II PEATÜKK

Haridusasutustes puu- ja köögiviljade ning piima ja piimatoodete pakkumise toetus“;

- b) „1. jagu“ ja selle pealkiri jäetakse välja;
- c) artikli 23 lõige 11 asendatakse järgmisega:

„11. Jagatavate toodete või kaasnevate haridusmeetmetega hõlmatud toodete valikul lähtuvad liikmesriigid objektiivsetest kriteeriumidest, mis hõlmavad ühte või mitut järgmist kriteeriumit: tervise- ja keskkonnakaalu- lused, kohalike või piirkondlike toodete hooajalisus, mitmekesisus ja kättesaadavus ning võimaluste piires liidust pärit toodete eelistamine. Liikmesriigid võivad edendada eelkõige kohaliku või piirkondliku toodangu ostmist, mahetooteid, lühikesi tarneahelaid või keskkonnakasut, sealhulgas kestlike pakendite kasutamist, ning, kui see on asjakohane, määrusega (EL) nr 1151/2012 kehtestatud kvaliteedikavade alusel tunnustatud tooteid.

Liikmesriigid võivad kaaluda oma strateegiates kestlikkuse ja õiglase kaubanduse kaalutluste esmatähtsustamist.“;
- d) artiklit 23a muudetakse järgmiselt:
 - i) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 kohaldamist, ei tohi artikli 23 lõikes 1 osutatud toetus, mis on eraldatud toodete jagamiseks koolikava raames, kaasnevateks haridusmeetmeteks ja seonduvate kulude katteks, ületada 220 804 135 eurot õppeaasta kohta. Nimetatud ülemmäära piires ei tohi toetus ületada:

 - a) koolipuuvilja ja -köögivilja puhul 130 608 466 eurot õppeaasta kohta;
 - b) koolipiima puhul 90 195 669 eurot õppeaasta kohta.“;
 - ii) lõike 2 kolmanda lõigu viimane lause jäetakse välja;
 - iii) lõike 4 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriik võib üks kord õppeaasta jooksul kuni 20 % oma kummastki soovituslikust eraldisest üle kanda, ületamata seejuures lõikes 1 sätestatud toetuse ülemmäära 220 804 135 eurot.“;
- e) 2.–6. jagu, mis hõlmavad artikleid 29–60, jäetakse välja.

9) Artikkel 61 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 61

Kestus

Viinapuude istutuseks antavate lubade süsteemi, mis on kehtestatud käesolevas peatükis, kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2016 kuni 31. detsembrini 2045 koos kahe vahehindamisega, mille korraldab komisjon 2028. ja 2040. aastal, et hinnata süsteemi toimimist ja esitada selle kohta asjakohasel juhul ettepanekuid.“

10) Artiklit 62 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) esimese lõigu järele lisatakse järgmine lõik:

„Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid otsustada, et kui taasistutus toimub samal maatükil või samadel maatükkidel, kus toimus väljajuurimine, kehtivad artikli 66 lõikes 1 osutatud load kuus aastat alates nende andmise kuupäevast. Sellistes lubades tuleb selgelt ära näidata maatükk või maatükid, kus väljajuurimine ja taasistutus toimub.“;

ii) teine ja kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Erandina esimesest lõigust pikendatakse artikli 64 ja artikli 66 lõike 1 kohaselt antud, 2020. ja 2021. aastal aeguvate lubade kehtivusaega kuni 31. detsembrini 2022.

Tootjate suhtes, kellel on käesoleva määruse artikli 64 ja artikli 66 lõike 1 kohased, 2020. ja 2021. aastal aeguvad load, ei kohaldata erandina käesoleva lõike esimesest lõigust määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 89 lõikes 4 osutatud halduskaristust, tingimusel et nad teatavad pädevatele asutustele 28. veebruariks 2022, et nad ei kavatse oma luba kasutada ega soovi kasutada käesoleva lõike kolmandas lõigus osutatud kehtivusaja pikendamist. Kui tootjad, kellel on luba, mille kehtivusaega pikendati 31. detsembrini 2021, esitasid pädevale asutusele 28. veebruariks 2021 avalduse selle kohta, et nad ei kavatse kõnealust luba kasutada, lubatakse neil oma avaldus tagasi võtta, teatades sellest pädevale asutusele kirjalikult 28. veebruariks 2022, ning kasutada oma luba kolmandas lõigus sätestatud pikendatud kehtivusaja jooksul.“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Käesolevat peatükki ei kohaldata katseteks mõeldud piirkondades istutuse või taasistutuse suhtes, geneetiliste ressursside säilitamise eesmärgil viinamarjasortide kogumite loomise suhtes ega pooktaimede kasvatamise suhtes või selliste piirkondade suhtes, kust saadavad veinid või viinamarjasaadused on mõeldud ainult viinamarjakasvataja oma majapidamise tarbeks, või piirkondade suhtes, kus uus istandus rajatakse riigisise õiguse kohaselt avalikes huvides toimuva sundvõõrandamise raames.“

11) Artiklit 63 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid väljastavad igal aastal load uusistutustele, mis moodustavad kas:

a) 1 % kogu nende territooriumi tegelikust viinapuude kasvupinnast, nagu see mõõdeti eelmise aasta 31. juulil, või

b) 1 % alast, mis koosneb nende territooriumi tegelikust viinapuude kasvualast, nagu see mõõdeti 2015. aasta 31. juulil, ning alast, mille suhtes kehtivad nende territooriumil tootjatele kooskõlas määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikliga 85h, 85i või 85k antud istutusõigused, mida on olnud võimalik alates 1. jaanuarist 2016 loaks ümber vormistada, nagu on osutatud käesoleva määruse artiklis 68.“;

b) lõikesse 2 lisatakse järgmine lõik:

„Liikmesriigid, kes piiravad lubade andmist piirkondlikul tasandil konkreetsete piirkondade puhul, mis vastavad kaitstud päritolunimetusega veinide tootmiseks esitatavatele nõuetele, või piirkondade puhul, mis vastavad kaitstud geograafilise tähisega veinide tootmiseks esitatavatele nõuetele, vastavalt esimese lõigu punktile b, võivad nõuda kõnealuste lubade kasutamist nendes piirkondades.“;

c) lõiget 3 muudetakse järgmiselt:

i) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) vajadus vältida konkreetse kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise väärtuse vähenemise tõendatud ohtu;“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„c) tahe aidata kaasa asjaomaste toodete arendamisele, säilitades samal ajal nende toodete kvaliteedi.“;

d) lisatakse järgmine lõige:

„3a. Liikmesriigid võivad võtta vajalikke regulatiivseid meetmeid, et vältida olukordi, kus ettevõtjad hoiavad kõrvale lõigete 2 ja 3 alusel kasutusele võetud piiravatest meetmetest.“

12) Artiklit 64 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teise lõigu sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid võivad käesoleva artikli kohaldamise eesmärgil kohaldada riiklikul või piirkondlikul tasandil ühte või mitut järgnevat objektiivset ja mittediskrimineerivat toetuskõlblikkuse kriteeriumit:“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„2. Kui lõikes 1 osutatud toetuskõlblike taotlustega kaetud kogupindala kõnealusel aastal ületab liikmesriigi poolt eraldatud pindala, antakse load vastavalt hektarite proportsionaalsele jaotusele kõikide taotlejate vahel pindala alusel, mille kohta nad on luba taotlenud. Lubade andmisel võib kehtestada miinimum- ja/või maksimumpindala taotleja kohta ning selliseid lubasid võib osaliselt või täielikult anda ka vastavalt ühele või mitmele järgnevale objektiivsele ja mittediskrimineerivale prioriteetsuskriteeriumile, mida võidakse kohaldada riiklikul või piirkondlikul tasandil.“;

ii) punkt b asendatakse järgmisega:

„b) piirkonnad, mille viinamarjaistandused aitavad kaasa keskkonna või viinapuude geneetiliste ressursside säilitamisele;“;

iii) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) piirkonnad, kus tehakse uusistutus, mis aitab suurendada selliste viinamarjakasvatusektori ettevõtete toodangut, mille puhul on tõendatud kulutõhususe, konkurentsivõime või turgudel kohaloleku kasv;“;

iv) punkt h asendatakse järgmisega:

„h) piirkonnad, kus uusistutus tehakse väikese ja keskmise suurusega viinamarjakasvatuse ettevõtete suurendamise raames.“;

c) lisatakse järgmine lõige:

„2b. Liikmesriigid võivad võtta vajalikke regulatiivseid meetmeid, et vältida olukordi, kus ettevõtjad hoiavad kõrvale lõigete 1, 2 ja 2a alusel kohaldatavatest piiravatest kriteeriumidest.“

13) Artikli 65 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Artikli 63 lõike 2 kohaldamisel kaalub liikmesriik artiklites 152, 156 ja 157 osutatud veinisektoris tegutsevate tunnustatud kutseorganisatsioonide, artiklis 95 osutatud huvitatud tootjarühmade või kõnealuse liikmesriigi õigusaktide alusel tunnustatud muud laadi kutseorganisatsioonide soovitusi tingimusel, et nimetatud soovitustele eelneb vastava geograafilise piirkonna asjaomaste representatiivsete osalejate kokkulepe.“

14) Artiklit 68 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Alates 1. jaanuarist 2023 jääb ala, mis on samaväärne selliste istutusõigustega hõlmatud alaga, mida 31. detsembril 2022 sai muuta, kuid mida vastavalt lõikele 1 ei ole veel istutuslubadeks muudetud, asjaomaste liikmesriikide käsutusse, kes võivad anda loa kooskõlas artikliga 64 hiljemalt 31. detsembril 2025.“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Käesoleva artikli lõigete 1 ja 2a alusel antud loaga hõlmatud alasid ei arvestata artikli 63 kohaldamisel.“

15) Artiklisse 81 lisatakse järgmine lõige:

„6. Väljajuurimise kohustust ei kohaldata alade suhtes, kuhu on istutatud muuks otstarbeks kui veini tootmiseks viinamarjasordid, mida ei ole liigitatud, kui tegemist on muude kui lõikes 3 osutatud liikmesriikidega, või mis ei vasta lõike 2 teisele lõigule, kui tegemist on lõikes 3 osutatud liikmesriikidega.

Esimeses lõigus osutatud viinamarjasortide istutamise ja taasistutamise suhtes muuks otstarbeks kui veini tootmiseks ei kohaldata II osa I jaotise III peatükis sätestatud viinapuude istutuseks antavate lubade süsteemi.“

16) Artikkel 86 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 86

Vabatahtlike märgete reserveerimine, muutmine ja tühistamine

Selleks et võtta arvesse tarbijate ootusi, sealhulgas seoses tootmismeetodite ja tarneahela kestlikkusega, teaduse ja tehnika arengut, turu olukorda ning turustusstandardite ja rahvusvaheliste standardite arengut, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 227 vastu delegeeritud õigusakte, millega:

- a) reserveeritakse uus vabatahtlik reserveeritud märged ja kehtestatakse selle kasutamistingimused;
- b) muudetakse vabatahtliku reserveeritud märke kasutamistingimusi või
- c) tühistatakse vabatahtlik reserveeritud märged.“

17) Artiklit 90 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse käesoleva peatüki 2. jaos sätestatud veini päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid ning märgistust käsitlevaid sätteid ja käesoleva määruse artiklis 78 osutatud mõisteid, nimetusi ning müüginimetusi CN-koodide 2009 61, 2009 69, 2204 ja, kui see on asjakohane, ex 2202 99 19 (muu alkoholitustatud vein, mille alkoholisisaldus on kuni 0,5 mahuprotsenti) alla kuuluvate liitu imporditavate toodete suhtes.“;

b) lõike 3 sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„3. Kui ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes ei ole sätestatud teisiti, tuleb lõikes 1 osutatud toodete importimisel esitada.“.

18) II osa II jaotise I peatüki 1. jakku lisatakse järgmine alajagu:

„4a. alajagu

Kontrollid ja karistused

Artikkel 90a

Turustamisreeglitega seotud kontrollid ja karistused

1. Liikmesriigid võtavad meetmed selle tagamiseks, et artikli 119 lõikes 1 osutatud tooteid, mis ei ole vastavalt käesolevale määrusele märgistatud, ei lasta turule, või kui need on juba turule lastud, siis need kõrvaldatakse turult.
2. Ilma et see piiraks erisätteid, mida komisjon võib vastu võtta, tuleb artikli 189 lõike 1 punktides a ja b nimetatud toodete liitu importimisel kontrollida, kas kõnealuse artikli lõike 1 tingimused on täidetud.
3. Liikmesriigid kontrollivad riskianalüüsi alusel, kas artikli 1 lõikes 2 osutatud tooted vastavad käesolevas jaos sätestatud normidele, ning kohaldavad asjakohasel juhul halduskaristusi.
4. Ilma et see piiraks määruse (EL) 2021/2116 artikli 58 alusel vastu võetud veinisektorit käsitlevate õigusaktide kohaldamist, kohaldavad liikmesriigid veinisektorit käsitlevate liidu õigusnormide rikkumise korral proportsionaalseid, tõhusaid ja hoiatavaid halduskaristusi vastavalt nimetatud määruse IV jaotise I peatükile. Liikmesriigid ei kohalda selliseid karistusi juhul, kui tegemist on kergemat laadi rikkumisega.
5. Liidu rahaliste vahendite ning liidu veinide identiteedi, päritolu ja kvaliteedi kaitsmiseks on komisjonil õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks kooskõlas artikliga 227 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad järgmist:
 - a) sellise isotoopanalüüside andmepanga loomine või allesjätmine, mis aitab kelmusi ja pettusi avastada ja mis luuakse liikmesriikide kogutud proovide põhjal;
 - b) kontrolliasutusi ja nende vastastikust abi reguleerivad normid;
 - c) liikmesriikide tulemuste ühiskasutust reguleerivad normid.
6. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse kõik vajalikud meetmed seoses järgneva:
 - a) menetlused, mis on seotud liikmesriikide vastavate andmepankadega ja isotoopanalüüside andmepangaga, millele on osutatud lõike 5 punktis a;
 - b) menetlused, mis on seotud kontrolliasutuste ja -organite vahelise koostöö ja abiga;
 - c) lõikes 3 osutatud kohustusega seonduvalt normid turustamisreeglitele vastavuse kontrollimiseks, normid nõuete järgimise kontrollimise eest vastutavate asutuste kohta, samuti kontrolli sisu, sageduse ja kontrollitava turustusetapi kohta.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 229 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

19) Artikli 92 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Käesolevas jaos sätestatud eeskirju ei kohaldata VII lisa II osa punktides 1, 4, 5, 6, 8 ja 9 osutatud toodete suhtes, kui need tooted on täielikult alkoholitustatud kooskõlas VIII lisa I osa E jaoga.“

20) Artiklit 93 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) „päritolunimetus“ – nimetus, sealhulgas traditsiooniliselt kasutatav nimetus, mis tähistab artikli 92 lõikes 1 osutatud toodet,

- i) mille kvaliteet või omadused tulenevad valdavalt või eranditult teatavast geograafilisest keskkonnast ning sellele omastest looduslikest ja inimteguritest;
- ii) mis pärineb teatavast kohast, piirkonnast või erandjuhul riigist;
- iii) mis on toodetud ainult kõnealusest geograafilisest piirkonnast pärit viinamarjadest;
- iv) mille tootmine toimub kõnealuses geograafilises piirkonnas ning
- v) mis on saadud viinamarjasortidest, mis kuuluvad *Vitis vinifera* liiki või liigi *Vitis vinifera* ja muude perekonna *Vitis* liikide ristandite hulka;

b) „geograafiline tähis“ – nimetus, sealhulgas traditsiooniliselt kasutatav nimetus, mis tähistab artikli 92 lõikes 1 osutatud toodet,

- i) mille eriline kvaliteet, maine või muud omadused tulenevad peamiselt selle geograafilisest päritolust;
- ii) mis pärineb teatavast kohast, piirkonnast või erandjuhul riigist;
- iii) mille valmistamiseks kasutatavatest viinamarjadest vähemalt 85 % pärinevad eranditult kõnealusest geograafilisest piirkonnast;
- iv) mille tootmine toimub kõnealuses geograafilises piirkonnas ning
- v) mis on saadud viinamarjasortidest, mis kuuluvad *Vitis vinifera* liiki või liigi *Vitis vinifera* ja muude perekonna *Vitis* liikide ristandite hulka.“;

b) lõige 2 jäetakse välja;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 1 punkti a alapunktis iv ja punkti b alapunktis iv osutatud tootmine hõlmab kõiki asjaomaseid toiminguid alates viinamarjade koristamisest kuni veinivalmistusprotsessi lõpuni, välja arvatud selliste viinamarjade koristamine, mis ei pärine lõike 1 punkti b alapunktis iii osutatud asjaomasest geograafilisest piirkonnast, ja kõik valmistusjärgsed protsessid.“

21) Artiklit 94 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„Taotlused nimetuste kaitsmiseks päritolunimetuste või geograafiliste tähistena hõlmavad järgmist:“;

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

i) punkt g asendatakse järgmisega:

„g) üksikasju, mis kinnitavad seost, millele on osutatud artikli 93 lõike 1 punkti a alapunktis i või olenevalt olukorrast punkti b alapunktis i:

- i) kaitstud päritolunimetuse puhul toote kvaliteedi või omaduste ning artikli 93 lõike 1 punkti a alapunkti i osutatud geograafilise keskkonna vaheline seos; osutatud geograafilise keskkonna inimtegureid puudutavad üksikasjad võivad asjakohasel juhul olla piiratud sellega, et kirjeldatakse mulla ja taimse materjali majandamist ja maastikukorraldust, viljelustavasid või muud asjakohast inimtegevust, mis aitab säilitada nimetatud punktis osutatud geograafilise piirkonna looduslikke tegureid;
- ii) kaitstud geograafilise tähise puhul toote konkreetse kvaliteedi, maine või muude omaduste ning artikli 93 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud geograafilise päritolu vaheline seos;“;

ii) lisatakse järgmised lõigud:

„Tootespetsifikaadis võib kirjeldada päritolunimetuse või geograafilise tähise panust kestlikku arengusse.

Kui vein või veinid võivad olla osaliselt alkoholitustatud, sisaldab tootespetsifikaat ka osaliselt alkoholitustatud veini või veinide kirjeldust vastavalt teise lõigu punktile b *mutatis mutandis* ning vajaduse korral konkreetseid veinivalmistustavasid, mida kasutatakse osaliselt alkoholitustatud veini või veinide valmistamiseks, samuti asjakohaseid piiranguid nende valmistamisele.“

22) Artiklit 96 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Kui taotlust hindav liikmesriik leiab, et nõuded on täidetud, viib ta läbi riikliku menetluse, millega tagatakse tootespetsifikaadi piisav avalikustamine vähemalt internetis, ning edastab taotluse komisjonile.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt komisjonile esitatavale kaitsetaotlusele lisab liikmesriik deklaratsiooni, milles ta kinnitab, et taotleja esitatud taotlus vastab tema hinnangul käesoleva jao ning selle alusel vastu võetud sätete kohastele kaitsetingimustele ja artikli 94 lõike 1 punktis d osutatud koonddokument on tootespetsifikaadi tõepärane kokkuvõte.

Liikmesriigid teatavad komisjonile riikliku menetluse käigus esitatud vastuvõetavatest vastuväidetest.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„6. Liikmesriik teavitab viivitamata komisjoni, kui liikmesriigi kohtus või muus asutuses on algatatud menetlus seoses kaitsetaotlusega, mille liikmesriik on vastavalt lõikele 5 komisjonile edastanud, ning kui taotlus on riigi tasandil tühistatud viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku kohtuotsusega.“

23) Artikli 97 lõiked 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„2. Komisjon vaatab läbi kaitsetaotlusi, mis ta saab vastavalt artikli 96 lõikele 5. Komisjon kontrollib, kas taotlused sisaldavad nõutud teavet ega sisalda ilmseid vigu, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi riikliku eelmenetluse tulemust. Kontrollimisel keskendutakse eelkõige artikli 94 lõike 1 punktis d osutatud koonddokumendile.

Komisjonipoolne kontroll ei tohiks kesta kauem kui kuus kuud alates liikmesriigilt taotluse saamise kuupäevast. Kui kõnealune ajavahemik on pikem, teavitab komisjon taotlejaid viivituse põhjustest kirjalikult.

3. Komisjon vabastatakse kohustusest pidada kinni lõike 2 teises lõigus osutatud kontrolli tegemise tähtajast ning teavitada taotlejat viivituse põhjustest, kui ta saab liikmesriigilt seoses artikli 96 lõike 5 kohaselt komisjonile esitatud registreerimistaotlusega avalduse, millega:

a) teavitatakse komisjoni sellest, et taotlus on riigi tasandil tühistatud viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku kohtuotsusega, või

b) taotletakse komisjonilt lõikes 2 osutatud kontrolli peatamist, sest liikmesriigis on taotluse põhjendatuse vaidlustamiseks algatatud kohtumenetlus ning liikmesriigi hinnangul on kõnealune menetlus piisavalt põhjendatud.

Vabastus kehtib seni, kuni liikmesriik teatab komisjonile, et algne taotlus on kehtiv või et liikmesriik võtab oma kontrolli peatamise taotluse tagasi.

4. Kui komisjon leiab käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tehtud kontrolli tulemusel, et artiklites 93, 100 ja 101 sätestatud tingimused on täidetud, võtab ta vastu rakendusakti, mis käsitleb artikli 94 lõike 1 punktis d osutatud koonddokumendi ning riikliku eelmenetluse käigus tehtud tootespetsifikaadi avaldamise viite *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamist. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu ilma artikli 229 lõikes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata.

Kui komisjon leiab käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tehtud kontrolli tulemusel, et artiklites 93, 100 ja 101 sätestatud tingimused ei ole täidetud, võtab ta vastu rakendusaktid, millega lükatakse taotlus tagasi.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 229 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

24) Artiklid 98 ja 99 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 98

Vastuväite esitamise menetlus

1. Kolme kuu jooksul alates artikli 94 lõike 1 punktis d osutatud koonddokumendi *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast võivad liikmesriigi või kolmanda riigi asutused või kõik füüsilised või juriidilised isikud, kes elavad või kelle asukoht on kolmandas riigis ja kellel on õiguspärane huvi, esitada komisjonile põhjendatud vastuväite kavandatava kaitse vaidlustamiseks.

Kõik füüsilised või juriidilised isikud, kes elavad või kelle asukoht on muus liikmesriigis kui kaitsetaotluse edastanud liikmesriik ja kellel on õiguspärane huvi, võivad esitada vastuväite selle liikmesriigi asutuste kaudu, kus nad elavad või asuvad, piisava ajavaruga selleks, et võimaldada esitada vastuväiteid esimese lõigu kohaselt.

2. Kui komisjon leiab, et vastuväide on vastuvõetav, kutsub ta vastuväite esitanud asutuse või füüsilise või juriidilise isiku ja kaitsetaotluse esitanud asutuse või füüsilise või juriidilise isiku pidama asjakohaseid konsultatsioone, mis peaks kestma mõistliku aja, kuid mitte kauem kui kolm kuud. Kutse esitatakse viie kuu jooksul põhjendatud vastuväitega seotud kaitsetaotluse *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast. Kutsele lisatakse põhjendatud vastuväite koopia. Nende kolme kuu jooksul võib komisjon igal ajal taotluse esitanud asutuse või füüsilise või juriidilise isiku palvel pikendada konsultatsioonide tähtaega maksimaalselt kolme kuu võrra.

3. Vastuväite esitanud asutus või isik ja kaitsetaotluse esitanud asutus või isik alustavad lõikes 2 osutatud konsultatsioone viivitamata. Nad annavad teineteisele vajalikku teavet, et hinnata, kas kaitsetaotlus vastab käesolevale määrusele ja selle alusel vastu võetud sätetele.

4. Kui vastuväite esitanud asutus või isik ja kaitsetaotluse esitanud asutus või isik jõuavad kokkuleppele, teavitab kolmandas riigis asuv taotleja või teavitavad liikmesriigi või kolmanda riigi ametiasutused, kellele kaitsetaotlus esitati, komisjoni konsultatsioonide tulemustest ja kõikidest teguritest, mis aitasid kaasa kokkuleppe sõlmimisele, sealhulgas poolte arvamused. Kui artikli 97 lõike 4 kohaselt avaldatud üksikasju on oluliselt muudetud, kordab komisjon artikli 97 lõikes 2 osutatud kontrolli pärast seda, kui on toimunud riiklik menetlus, millega tagatakse muudetud üksikasjade nõuetekohane avaldamine. Kui pärast kokkuleppe saavutamist ei tehta tootespetsifikaadis muudatusi või kui tootespetsifikaadi muudatused ei ole olulised, võtab komisjon artikli 99 lõike 1 kohaselt vastu otsuse päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitse alla võtmise kohta, olenemata vastuvõetava vastuväite saamisest.

5. Kui kokkuleppele ei jõuta, teavitab kolmandas riigis asuv taotleja või teavitavad liikmesriigi või kolmanda riigi ametiasutused, kellele kaitsetaotlus esitati, komisjoni konsultatsioonide tulemustest ning kogu asjaomasest teabest ja kõigist asjaomastest dokumentidest. Komisjon võtab artikli 99 lõike 2 kohaselt vastu otsuse kas päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitse alla võtmise või taotluse tagasilükkamise kohta.

Artikkel 99

Kaitse alla võtmise otsus

1. Kui komisjon ei ole saanud artikli 98 kohast vastuvõetavat vastuväidet, võtab ta vastu rakendusaktid kaitse alla võtmise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu artikli 229 lõikes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata.

2. Kui komisjon on saanud vastuvõetava vastuväite, võtab ta vastu rakendusaktid kas kaitse alla võtmise või taotluse tagasilükkamise kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 229 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Käesoleva artikli kohaselt antud kaitse ei mõjuta tootjate kohustust täita muid liidu õigusnorme, mis käsitlevad eelkõige toodete turule laskmist ja toidu märgistamist.“

25) Artikkel 102 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 102

Seos kaubamärkidega

1. Kui toote päritolunimetus või geograafiline tähis registreeritakse käesoleva määruse kohaselt, keeldutakse sellise kaubamärgi registreerimisest, mille kasutamine oleks vastuolus artikli 103 lõikega 2 ja mis on seotud VII lisa II osas loetletud kategooriasse kuuluva tootega, kui kaubamärgi registreerimise taotlus esitati pärast komisjonile päritolunimetuse või geograafilise tähisega seotud registreerimistaotluse esitamise kuupäeva.

Kaubamärgid, mille registreerimisel rikuti esimese lõigu sätteid, tühistatakse.

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 101 lõike 2 kohaldamist, võib olenemata päritolunimetuse või geograafilise tähise registreerimisest jätkuvalt kasutada ja uuendada kaubamärki, mille kasutus on vastuolus käesoleva määruse artikli 103 lõikega 2, mis on taotletud, registreeritud või asjaomaste õigusaktidega ette nähtud juhtudel liidu territooriumil heausklikus kasutuses juurdunud enne komisjonile päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitse taotluse esitamise kuupäeva, tingimusel et selle kehtetuks tunnistamiseks või tühistamiseks puudub alus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2436 (*) või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/1001 (**) kohaselt.

Sellistel juhtudel lubatakse kasutada nii kaitstud päritolunimetust, kaitstud geograafilist tähist kui ka vastavaid kaubamärke.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2015 aasta direktiiv (EL) 2015/2436 kaubamärke käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 336, 23.12.2015, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT L 154, 16.6.2017, lk 1).“

26) Artiklit 103 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) kõnealuse kaitstud nimetuse otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest, sealhulgas juhul, kui tegemist on koostisosadena kasutatavate toodetega,

i) sarnastel toodetel, mis ei vasta kaitstud nimetuse tootespetsifikaadile, või

ii) kui sellise kasutusega kaasneb päritolunimetuse või geograafilise tähise maine ärakasutamine, nõrgestamine või kahjustamine;

b) väärkasutuse, imiteerimise või seoste tekitamise eest ka siis, kui toote või teenuse tegelik päritolu on näidatud või kui kaitstud nimetus on tõlgitud, transkribeeritud või translitereeritud, või kui sellele on lisatud väljend „stiilis“, „tüüpi“, „meetodil“, „valmistatud nagu“, „imitatsioon“, „maitsega“, „nagu“ või muu samalaadne väljend, sealhulgas juhul, kui neid tooteid kasutatakse koostisosadena;“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Lõikes 2 osutatud kaitset kohaldatakse ka

a) kaupade suhtes, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, kuid mida ei lubata liidu tolliterritooriumil vabasse ringlusse, ning

b) kaupade suhtes, mida müüakse kaugmüügi, näiteks e-kaubanduse teel.

Kaupade puhul, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, kuid mida ei lubata sellel territooriumil vabasse ringlusse, on kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilist tähise kasutusõigusega tootjarühmadel või ettevõtjatel õigus tõkestada kolmandatel isikutel kaupade kaubandustegevuse käigus liitu toomine neid seal vabasse ringlusse lubamata, kui need kaubad, sealhulgas pakendid, tulevad kolmandatest riikidest ja neile on ilma loata märgitud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise.“

27) Artikkel 105 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 105

Tootespetsifikaatide muudatused

1. Artiklis 95 sätestatud tingimustele vastav taotleja võib taotleda kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise tootespetsifikaadi muudatuse heakskiitmist, eelkõige selleks, et võtta arvesse teaduse ja tehnika arengut või muuta artikli 94 lõike 2 teise lõigu punktis d osutatud geograafilise piirkonna piiritlemist. Taotlustes kirjeldatakse ja põhjendatakse taotletud muudatusi.

2. Tootespetsifikaadi muudatused liigitatakse kahte kategooriasse vastavalt nende olulisusele: liidu muudatused, mis nõuavad vastuväite esitamise menetlust liidu tasandil, ning standardmuudatused, millega tuleb tegeleda liikmesriigi või kolmanda riigi tasandil.

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab mõiste „liidu muudatus“ tootespetsifikaadi muudatus,

a) mis hõlmab kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise nimetuse muutmist;

b) mis seisneb VII lisa II osas osutatud viinamarjasaaduste kategooria muutmises, kustutamises või lisamises;

c) millega võib kehtetuks tunnistada artikli 93 lõike 1 punkti a alapunktis i osutatud seose kaitstud päritolunimetuste puhul või artikli 93 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud seose kaitstud geograafiliste tähiste puhul, või

d) mis hõlmab täiendavaid piiranguid toote turustamisele.

Mõiste „standardmuudatus“ tähendab tootespetsifikaadi iga muudatus, mis ei ole liidu muudatus.

Mõiste „ajutine muudatus“ tähendab standardmuudatus, mis puudutab tootespetsifikaadi ajutist muutmist, mis tuleneb kohustuslike sanitaar- või füto-sanitaarmedetmete kehtestamisest ametiasutuste poolt või mis on seotud pädevate asutuste poolt ametlikult kinnitatud loodusõnnetuste või ebasoodsate ilmastikutingimustega.

3. Liidu muudatused kiidab heaks komisjon. Heakskiitmise menetluse puhul järgitakse *mutatis mutandis* artiklis 94 ja artiklites 96–99 sätestatud menetlust.

Kolmanda riigi või kolmanda riigi tootja esitatud liidu muudatuste heakskiitmise taotlus peab sisaldama tõendeid, et taotletav muudatus on kooskõlas asjaomases kolmandas riigis päritolunimetuste või geograafiliste tähiste kaitsmise suhtes kohaldatava õigusega.

Liidu muudatuse heakskiitmise taotlus peab käsitlema ainult liidu muudatusi. Kui liidu muudatuse taotlus käsitleb ka standardmuudatusi, loetakse standardmuudatusi käsitlevad osad mitteesitatuks, ning liidu muudatuse menetlust kohaldatakse ainult liidu muudatusi käsitlevate osade suhtes.

Taotluse kontrollimisel keskendutakse kavandatud liidu muudatustele.

4. Standardmuudatused kiidavad heaks ja avaldavad need liikmesriigid, kelle territooriumil asjaomase toote geograafiline piirkond asub, ja teavitavad nendest komisjoni.

Kolmandate riikide puhul kiidetakse muudatused heaks asjaomases kolmandas riigis kohaldatava õiguse kohaselt.“

28) Artikkel 106 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 106

Tühistamine

Komisjon võib omal algatusel või õiguspärast huvi omava liikmesriigi, kolmanda riigi või füüsilise või juriidilise isiku igakülgsest põhjendatud taotluse korral võtta vastu rakendusakte, et tühistada päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitse, kui esineb üks või mitu järgmist asjaolu:

- a) kui asjaomasele tootespetsifikaadile vastavus ei ole enam tagatud;
- b) kui vähemalt seitsme järjestikuse aasta jooksul ei ole vastava päritolunimetuse või geograafilise tähisega toodet turule viidud;
- c) kui artiklis 95 sätestatud tingimustele vastav taotleja teatab, et ta ei soovi enam päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitset säilitada.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 229 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

29) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 106a

Ajutine märgistamine ja esitusviis

Pärast seda, kui päritolunimetuse või geograafilise tähise kaitse taotlus on komisjonile saadetud, võib tootja toote märgistusel ja esitusviisis näidata, et taotlus on esitatud, ning kasutada riiklikke logosid ja tunnuseid vastavalt liidu õigusele, eeskätt määrusele (EL) nr 1169/2011.

Kaitstud päritolunimetusele või kaitstud geograafilisele tähisele osutavaid liidu sümboleid ning liidu väljendit „kaitstud päritolunimetus“ või „kaitstud geograafiline tähis“ võib märgistusel kasutada ainult pärast päritolunimetusele või geograafilisele tähisele kaitse andmise otsuse avaldamist.

Kui taotlus lükatakse tagasi, võib esimese lõigu kohaselt märgistatud viinamarjasaadust turustada kuni olemasolevate varude ammendumiseni.“

30) Artikkel 111 jäetakse välja.

31) II osa II jaotise I peatüki 2. jakku lisatakse järgmine alajagu:

„4. Alajagu

Päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste ning traditsiooniliste nimetustega seotud kontroll

Artikkel 116a

Kontroll

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et lõpetada käesolevas määruses osutatud kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja kaitstud traditsiooniliste nimetuste ebaseaduslik kasutamine.

2. Liikmesriigid määravad pädeva asutuse, kes vastutab käesolevas jaos sätestatud kohustuste täitmise kontrollimise eest. Selleks kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2017/625 (*) artikli 4 lõikeid 2 ja 4 ning artikli 5 lõikeid 1, 4 ja 5.

3. Liidus kontrollib tootespetsifikaadile vastavust igal aastal veini valmistamise ajal ning selle müügiks ettevalmistamise ajal või selle järel kas käesoleva artikli lõikes 2 osutatud pädev asutus või üks või mitu volitatud isikut määruse (EL) 2017/625 artikli 3 punkti 5 tähenduses, kes tegutsevad toote sertifitseerimisasutusena kooskõlas selle määruse II jaotise III peatükis kehtestatud kriteeriumidega.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis käsitlevad järgmist:

- a) liikmesriikide poolt komisjonile esitatav teatis;
- b) tootespetsifikaadile vastavuse kontrollimise eest vastutavat asutust käsitlevad õigusnormid, sealhulgas juhul, kui geograafiline piirkond asub kolmandas riigis;
- c) meetmed, mida liikmesriigid peavad rakendama kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja kaitstud traditsiooniliste nimetuste ebaseadusliku kasutamise ärahoidmiseks;
- d) liikmesriikide tehtav kontroll, sealhulgas proovide võtmine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 229 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).“

32) Artiklit 119 muudetakse järgmiselt:

a) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) viinamarjasaaduste kategooria nimetus kooskõlas VII lisa II osaga. VII lisa II osa punktis 1 ja punktides 4–9 määratletud kategooriatesse kuuluvate viinamarjasaaduste puhul, kui selliseid tooteid on töödeldud nende alkoholitustamiseks vastavalt VIII lisa I osa E jaole, lisandub kategooria nimetusele

i) sõna „alkoholitustatud“, kui toote tegelik alkoholisisaldus on kuni 0,5 mahuprotsenti, või

ii) sõnad „osaliselt alkoholitustatud“, kui toote tegelik alkoholisisaldus on suurem kui 0,5 mahuprotsenti ja väiksem kui kategooria minimaalne tegelik alkoholisisaldus enne alkoholitustamist.“;

ii) lisatakse järgmised punktid:

„h) määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punkti l kohane toitumisalane teave;

i) määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punkti b kohane koostisosade loetelu;

j) viinamarjasaaduste puhul, mida on töödeldud nende alkoholitustamiseks vastavalt VIII lisa I osa E jaole ning mille tegelik alkoholisisaldus on väiksem kui 10 mahuprotsenti, määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punkti f kohane minimaalse säilimisaja tähtpäev.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Erandina lõike 1 punktist a võib muude viinamarjasaaduste puhul kui need, mida on töödeldud nende alkoholitustamiseks vastavalt VIII lisa I osa E jaole, välja jätta viite viinamarjasaaduste kategooriale selliste veinide puhul, mille etiketil on kaitstud päritolunimetus või kaitstud geograafilise tähise nimetus.“;

c) lisatakse järgmised lõiked:

„4. Erandina lõike 1 punktist h võib toitumisalane teave piirduda pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel esitatud energiasaldusega, mida võib väljendada energiat tähistava sümboliga E. Sellisel juhul esitatakse täielik toitumisalane teave elektrooniliselt ning selle kohta on pakendil või sellele kinnitatud märgistusel märged. Toitumisalast teavet ei esitata koos muu teabega, millel on kaubanduslik või turunduslik eesmärk, ning kasutaja andmeid ei koguta ega jälgita.

5. Erandina lõike 1 punktist i võib koostisosade loetelu esitada elektrooniliselt, kui selle kohta on pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel märged. Sellisel juhul kohaldatakse järgmisi nõudeid:

a) ei koguta ega jälgita kasutaja andmeid;

b) koostisosade loetelu ei esitata koos muu teabega, millel on kaubanduslik või turunduslik eesmärk, ning

c) määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punktis c osutatud andmed märgitakse otse pakendile või selle külge kinnitatud märgistusele.

Käesoleva lõike esimese lõigu punktis c osutatud märged koosneb sõnast „sisaldab“, millele järgneb aine või toote nimi, nagu see on loetletud määruse (EL) nr 1169/2011 II lisas.“

33) Artikli 122 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkti b muudetakse järgmiselt:

i) alapunkt ii jäetakse välja;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„vi) koostisosade märkimise ja nimetamise eeskirjad artikli 119 lõike 1 punkti i kohaldamiseks;“;

b) punkti c lisatakse järgmine alapunkt:

„iii) ettevõtte nimetus ja selle kasutustingimused;“;

c) punkti d alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) teatavate pudelikujude ja -korkide kasutustingimused ning teatavate konkreetsete pudelikujude loetelu;“.

34) II osa II jaotise II peatüki 1. jagu muudetakse järgmiselt:

a) artikkel 124 jäetakse välja;

b) sõnad „1. alajagu“ ja selle pealkiri jäetakse välja;

c) artikli 125 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Majandusharusised kokkulepped peavad vastama X lisas sätestatud ostutingimustele.“;

d) 2. ja 3. alajagu, mis hõlmavad artikleid 127–144, jäetakse välja.

35) Artikli 145 lõike 3 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid, kes vastavalt määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktile a näevad oma ÜPP strateegiakavades ette viinamarjaistanduste ümberkorraldamise ja muutmise, esitavad komisjonile iga aasta 1. märtsiks istandusregistril põhineva tootmisvõimsuse ajakohastatud ülevaate.“

36) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 147a

Makseviivitused vaadiveini müügi puhul

Erandina direktiivi (EL) 2019/633 artikli 3 lõikest 1 võivad liikmesriigid käesoleva määruse artikli 157 kohaselt tunnustatud veinisektoris tegutseva tootmisharudevahelise organisatsiooni taotlusel ette näha, et direktiivi (EL) 2019/633 artikli 3 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud keeldu ei kohaldata maksete suhtes, mis tehakse veinitootjate või edasimüüjate ja nende otseostjate vaheliste vaadiveini müügitehingute raames sõlmitud tarnelepingute alusel, tingimusel et:

a) vaadiveinitehingute standardlepingud sisaldavad konkreetseid tingimusi, mis lubavad maksete tegemist 60 päeva möödumisel ja liikmesriik on need tingimused käesoleva määruse artikli 164 kohaselt enne 30. oktoobrit 2021 siduvaks muutnud ning liikmesriik uuendab kõnealust standardlepingute laiendust alates kõnealusest kuupäevast, muutmata oluliselt maksetingimusi vaadiveini tarnijate kahjuks, ning

b) vaadiveini tarnijate ja nende otseostjate vahelised tarnelepingud on mitmeaastased või muutuvad mitmeaastaseks.“

37) Artikli 148 lõike 2 punkti c alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) tarne eest makstav hind,

— mis ei muutu ning mis määratakse kindaks lepingus ja/või

- mille arvutamiseks kombineeritakse mitmesugused lepingus kindlaks määratud tegurid, mis võivad hõlmata objektiivseid näitajaid, mis võivad põhineda asjakohastel hindadel ning tootmis- ja turustuskuludel, samuti indekseid ja lõpphinna arvutamise meetodeid, mis on kergesti juurdepääsetavad ja arusaadavad ning kajastavad turutingimuste, tarnitava koguse ning tarnitava toorpiima kvaliteedi või koostise muutumist; need näitajad võivad põhineda asjakohastel hindadel ning tootmis- ja turustuskuludel; selleks võivad liikmesriigid määrata näitajad kindlaks vastavalt objektiivsetele kriteeriumitele, mis põhinevad tootmist ja toidutarneahelat käsitlevatel uuringutel; lepingu pooled võivad vabalt viidata neile näitajatele või muudele näitajatele, mida nad asjakohaseks peavad;“.

38) Artikli 149 lõike 2 punkti c alapunkt i asendatakse järgmisega:

- „i) selliste läbirääkimistega hõlmatud toorpiima kogus ei ületa 4 % liidu kogutoodangust;“.

39) Artikkel 150 jäetakse välja.

40) Artiklit 151 muudetakse järgmiselt:

- a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Toorpiima esmaostjad deklareerivad pädevale riiklikule asutusele igal kuul neile tarnitud toorpiima kogused ja makstud keskmise hinna. Eristada tuleb mahepõllumajanduslikku ja mittemahepõllumajanduslikku piima.“;

- b) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid teatavad komisjonile esimeses lõigus osutatud toorpiima kogused ja keskmised hinnad.“

41) Artikli 152 lõike 1 punkti c muudetakse järgmiselt:

- a) alapunkt vii asendatakse järgmisega:

„vii) kõrvalsaaduste, tööstusjäätmete ja jäätmete käitlemine ning väärimine, eelkõige vee, mulla ja maastiku kaitseks, elurikkuse säilitamine või arendamine ning ringluse edendamine;“;

- b) punkt x asendatakse järgmisega:

„x) ühisfondide juhtimine;“.

42) Artiklit 153 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 2 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) eeskirjad, mis võimaldavad tootjaliikmetel demokraatlikult kontrollida oma organisatsiooni ja selle otsuseid, samuti selle arvepidamist ja eelarveid;“;

- b) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Tootjaorganisatsiooni põhikirjas võidakse ette näha võimalus, et tootjaliikmed on vahetus kontaktis ostjatega, kui see vahetu kontakt ei ohusta tarnete koondamist ja toodete turule laskmist tootjaorganisatsiooni poolt. Tarnete koondamine loetakse tagatuks tingimusel, et tootjaorganisatsioon peab läbirääkimisi müügi peamiste elementide, nagu hinna, kvaliteedi ja mahu üle ning määrab need kindlaks.“;

- c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lõikeid 1, 2 ja 2a ei kohaldata piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsioonide suhtes.“

43) Artikli 154 lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

- „b) millel on miinimumarv liikmeid ja/või mis tagab oma tegutsemispiirkonnas turustatava toodangu miinimumkoguse või -väärtuse, mille kehtestab asjaomane liikmesriik; need sätted ei takista tunnustamast tootjaorganisatsioone, kes tegelevad väikesemahulise tootmisega;“.

44) Artiklit 157 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võivad taotluse korral tunnustada riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning artikli 164 lõikes 2 osutatud majanduspiirkondade tasandil artikli 1 lõikes 2 loetletud teatavasse sektorisse kuuluvaid tootmisharudevahelisi organisatsioone, mis;“;

b) lõike 1 punkti c muudetakse järgmiselt:

i) alapunkt vii asendatakse järgmisega:

„vii) teabe jagamine ja uuringute tegemine, mis on vajalik tootmise ning vajaduse korral töötlemise ja turustamise uuendamiseks, ratsionaliseerimiseks, täiustamiseks ja kohandamiseks, et suurendada toodete vastavust turunõuetele ning tarbijate eelistustele ja ootustele, eriti seoses tootekvaliteedi, sealhulgas kaitstud päritolunimetusega või kaitstud geograafilise tähisega toodete eripäraga, ning keskkonnakaitse, kliimameetmete, loomatervise ja loomade heaoluga;“;

ii) punkt xiv asendatakse järgmisega:

„xiv) kõrvalsaaduste käitlemisele ja nende väärindamiseks algatuste väljatöötamisele ning jäätmete vähendamisele ja käitlemisele kaasa aitamine;“;

iii) punkt xvi asendatakse järgmisega:

„xvi) loomatervise, taimekaitse ja keskkonnariskide ennetamiseks, kontrollimiseks ja juhtimiseks võetavate meetmete edendamine ja rakendamine, sealhulgas ühisfondide loomise ja juhtimise või nendesse sissemaksete tegemise teel, et maksta põllumajandustootjatele rahalist hüvitist selliste meetmete edendamisest ja rakendamisest tulenevate kulude ja majandusliku kahju eest.“;

c) lõige 1a asendatakse järgmisega:

„1a. Liikmesriigid võivad taotluse korral otsustada anda mitmes artikli 1 lõikes 2 osutatud sektoris tegutsevale tootmisharudevahelisele organisatsioonile rohkem kui ühe tunnustuse, tingimusel et asjaomane tootmisharudevaheline organisatsioon vastab iga sektori puhul, mille osas ta tunnustust taotleb, lõikes 1 osutatud tingimustele.“;

d) lõige 3 jäetakse välja.

45) Artiklit 158 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„ca) püüdlavad selle poole, et artikli 157 lõike 1 punktis a osutatud tarneahela etappidega seotud organisatsioonid, mis moodustavad tootmisharudevahelise organisatsiooni, oleksid tasakaalustatult esindatud;“;

b) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Liikmesriigid võivad tunnustada kõikide sektorite tootmisharudevahelisi organisatsioone, mis olid olemas enne 1. jaanuari 2014, sõltumata sellest, kas neid tunnustati taotluse alusel või need loodi õigusaktiga, isegi kui need ei vasta artikli 157 lõike 1 punktis b sätestatud tingimustele.“

46) Artiklit 163 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriigid võivad tunnustada piima- ja piimatootesektori tootmisharudevahelisi organisatsioone, tingimusel et nimetatud organisatsioonid:

a) vastavad artiklis 157 sätestatud nõuetele;

b) tegutsevad asjaomasel territooriumil ühes või mitmes piirkonnas;

c) esindavad märkimisväärset osa artikli 157 lõike 1 punktis a osutatud majandustegevusest;

d) ei tegele ise piima- ja piimatootesektori toodete tootmise, töötlemise ega turustamisega.

2. Liikmesriigid võivad otsustada, et enne 2. aprilli 2012 riigisisese õiguse alusel tunnustatud tootmisharudevahelisi organisatsioone, mis vastavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tingimustele, käsitatakse artikli 157 lõike 1 kohaselt tunnustatud tootmisharudevaheliste organisatsioonidena.“;

b) lõike 3 punkt d asendatakse järgmisega:

„d) lõpetavad tunnustamise, kui organisatsioon ei vasta enam käesolevas artiklis sätestatud tunnustamise nõuetele ja tingimustele;“.

47) Artiklit 164 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva jao kohaldamisel tähendab mõiste „majanduspiirkond“ kõrvuti või naabruses asetsevatest tootmispiirkondadest koosnevat geograafilist ala, kus on ühesugused tootmis- ja turustustingimused, või liidu õiguse kohaselt tunnustatud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega toodete puhul tootespetsifikaadil nimetatud geograafilist ala.“;

b) lõiget 4 muudetakse järgmiselt:

i) punktid l, m ja n asendatakse järgmisega:

„l) sertifitseeritud seemne kasutamine, välja arvatud mahetootmise puhul määruse (EL) 2018/848 tähenduses, ja toote kvaliteedi järelevalve;

m) fütosanitaar-, loomaterwise-, toiduohutus- või keskkonnariskide ennetamine ja juhtimine;

n) kõrvalsaaduste majandamine ja väärindamine.“;

ii) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Kõnealuste eeskirjadega ei tekitata kahju asjaomase liikmesriigi või liidu teistele ettevõtjatele ega takistata uute ettevõtjate turule sisenemist, neil ei ole ühtegi artikli 210 lõikes 4 loetletud mõju ning need ei ole muul moel vastuolus kehtiva liidu õigusega või kehtivate liikmesriigi õigusnormidega.“

48) Artikkel 165 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 165

Mitteliikmete rahalised osalustasud

Kui tunnustatud tootjaorganisatsiooni, tunnustatud tootjaorganisatsioonide liidu või tunnustatud tootmisharudevahelise organisatsiooni eeskirju laiendatakse artikli 164 kohaselt ning kõnealuste eeskirjadega hõlmatud tegevus toob üldist majanduslikku kasu ettevõtjatele, kelle tegevus on seotud asjaomaste toodetega, võib tunnustuse andnud liikmesriik pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist otsustada, et üksikud ettevõtjad või rühmad, kes ei ole selle organisatsiooni liikmed, aga saavad sellest tegevusest kasu, maksavad organisatsioonile kogu selle liikmete makstava rahalise osalustasu või osa sellest ulatuses, milles selline osalustasu on ette nähtud ühe või mitme kõnealuse tegevuse elluviimisest otseselt tekkivate kulude katteks. Iga organisatsioon, kellele mitteliikmed käesoleva artikli alusel osalustasu maksavad, teeb organisatsiooni tegevust rahaliselt toetava liikme või mitteliikme taotlusel kättesaadavaks oma aastaelarve need osad, mis on seotud artikli 164 lõikes 4 loetletud tegevusega.“

49) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 166a

Kaitstud päritolunimetusega või kaitstud geograafilise tähisega põllumajandustoodete pakkumise reguleerimine

1. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklite 167 ja 167a kohaldamist, võivad liikmesriigid käesoleva määruse artikli 152 lõike 1 või artikli 161 lõike 1 alusel tunnustatud tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu, käesoleva määruse artikli 157 lõike 1 alusel tunnustatud tootmisharudevahelise organisatsiooni või määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 3 punktis 2 osutatud ettevõtjate rühma või käesoleva määruse artikli 95 lõikes 1 osutatud tootjarühmade taotlusel kehtestada piiratud ajavahemikuks siduvad normid käesoleva määruse artikli 1 lõikes 2 osutatud selliste põllumajandustoodete pakkumise reguleerimiseks, millel on kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähis vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 5 lõigetele 1 ja 2 või käesoleva määruse artikli 93 lõike 1 punktidele a ja b.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud norme kohaldatakse tingimusel, et eelnevalt on sõlminud lepingu vähemalt kaks kolmandikku käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tootjatest või nende esindajatest, kelle toodang moodustab veini puhul vähemalt kaks kolmandikku kõnealuse toote toodangust määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 7 lõike 1 punktis c või käesoleva määruse artikli 93 lõike 1 punkti a alapunktis iii ja punkti b alapunktis iv osutatud geograafilises piirkonnas. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud toote tootmine hõlmab töötlemist ja kui määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 7 lõikes 1 või käesoleva määruse artikli 94 lõikes 2 osutatud tootespetsifikaadis piiratakse tooraine päritolu konkreetse geograafilise piirkonnaga, nõuavad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 1 kohaselt sätestatavate normide kohaldamiseks järgmist:

- a) konkreetsetes geograafilises piirkonnas tooraine tootjatega tuleb konsulteerida enne käesolevas lõikes osutatud lepingu sõlmimist või
- b) vähemalt kaks kolmandikku tooraine tootjatest või nende esindajatest, kelle toodang moodustab vähemalt kaks kolmandikku konkreetsetes geograafilises piirkonnas töötlemise jaoks kasutatava tooraine toodangust, on samuti käesolevas lõikes osutatud lepingu pooled.

3. Erandina käesoleva artikli lõikest 2 peab sellise juustu tootmise puhul, mille suhtes kohaldatakse kaitstud päritolunimetust või kaitstud geograafilist tähist, olema käesoleva artikli lõikes 1 osutatud normide kohaldamiseks eelnevalt sõlmitud leping vähemalt kahe kolmandiku piimatootjate või nende esindajate vahel, kelle toodang moodustab vähemalt kaks kolmandikku kõnealuse juustu tootmiseks kasutatavast toorpiimast, ja, kui see on asjakohane, vähemalt kahe kolmandiku kõnealuse juustu tootjate või nende esindajate vahel, kelle toodang moodustab vähemalt kaks kolmandikku kõnealuse juustu toodangust määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 7 lõike 1 punktis c osutatud konkreetsetes geograafilises piirkonnas.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaldamisel kaitstud geograafilise tähisega juustu puhul on juustu tootespetsifikaadis märgitud toorpiima geograafiline päritolupiirkond sama kui selle juustu geograafiline piirkond, millele on osutatud määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 7 lõike 1 punktis c.

4. Lõikes 1 osutatud normid:

- a) hõlmavad üksnes asjaomase toote ja asjakohasel juhul tooraine pakkumise reguleerimist ning nende eesmärk on viia kõnealuse toote pakkumine kooskõlla nõudlusega;
- b) mõjutavad ainult asjaomast toodet ja asjakohasel juhul toorainet;
- c) võidakse teha siduvaks maksimaalselt kolmeks aastaks ja neid võidakse selle ajavahemiku järel uue taotluse alusel uuendada, nagu on osutatud lõikes 1;
- d) ei kahjusta toodetega kauplemist, välja arvatud tooted, mille suhtes neid norme kohaldatakse;
- e) ei puuduta asjaomase toote esmaturustamisele järgnevaid tehinguid;
- f) ei luba hindade kindlaksmääramist, sealhulgas juhul, kui hinnad määratakse juhendumiseks või soovitusena;
- g) ei muuda ülemäära suures ulatuses kättesaamatuks asjaomast toodet, mis muidu oleks kättesaadav;
- h) ei diskrimineeri, ei takista uute ettevõtjate sisenemist turule ega kahjusta väiketootjaid;
- i) aitavad kaasa asjaomase toote kvaliteedi säilitamisele või arendamisele;
- j) ei piira artikli 149 ega artikli 152 lõike 1a kohaldamist.

5. Lõikes 1 osutatud normid avaldatakse asjaomase liikmesriigi ametlikus väljaandes.
6. Liikmesriigid korraldavad kontrolle, et tagada lõikes 4 sätestatud tingimuste järgimine. Kui pädevad riiklikud asutused avastavad, et neid tingimusi ei ole järgitud, tunnistavad liikmesriigid lõikes 1 osutatud normid kehtetuks.
7. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata lõikes 1 osutatud normide vastuvõtmisest. Kui komisjoni on teavitatud nende normide vastuvõtmisest, teavitab ta sellest teisi liikmesriike.
8. Komisjon võib igal ajal võtta vastu rakendusaktid, millega nõutakse, et liikmesriik tunnistaks kehtetuks käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud normid, kui komisjon jõuab järeldusele, et kõnealused normid ei vasta käesoleva artikli lõikes 4 sätestatud tingimustele, takistavad või moonutavad konkurentsi olulisel osal siseturust või ohustavad vaba kaubandust või seavad ohtu ELi toimimise lepingu artikli 39 eesmärkide saavutamise. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu ilma käesoleva määruse artikli 229 lõigetes 2 ja 3 osutatud menetlust kohaldamata.“

50) Artikli 168 lõike 4 punkti c alapunkt i asendatakse järgmisega:

„i) tarne eest makstav hind,

— mis ei muutu ja mis määratakse kindlaks lepingus ja/või

— mille arvutamiseks kombineeritakse mitmesugused lepingus kindlaks määratud tegurid, mis võivad hõlmata objektiivseid näitajaid, indekseid ja lõpphinna arvutamise meetodeid, mis on kergesti juurdepääsetavad ja arusaadavad ning kajastavad turutingimuste, tarnitavate koguste ning tarnitavate põllumajandustoodete kvaliteedi või koostise muutumist; need näitajad võivad põhineda asjakohastel hindadel ning tootmis- ja turustuskuludel; selleks võivad liikmesriigid määrata näitajad kindlaks vastavalt objektiivsetele kriteeriumitele, mis põhinevad tootmist ja toidutarneahelat käsitlevatel uuringutel; lepingu pooled võivad vabalt viidata neile näitajatele või muudele näitajatele, mida nad asjakohaseks peavad;“

51) Artikkel 172 jäetakse välja.

52) Artikkel 172a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 172a

Väärtuse jaotamine

Ilma et see piiraks konkreetsete väärtuse jaotamist käsitlevate sätete kohaldamist suhkrusektoris, võivad põllumajandustootjad, sealhulgas põllumajandustootjate liidud, leppida järgnevate etappide ettevõtjatega kokku väärtuse jaotamist käsitlevates tingimustes, sealhulgas turukasumi ja -kahjumi puhul, määrates kindlaks, kuidas asjaomaste toodete asjakohaste turuhindade või muude kaubaturgude mis tahes muutused omavahel jaotada.

Artikkel 172b

Tootmisharudevaheliste organisatsioonide suunised viinamarjade müügiks kaitstud päritolunimetusega või kaitstud geograafilise tähisega veinide puhul

Erandina ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikest 1 võivad veinisektoris tegutsevad käesoleva määruse artikli 157 kohaselt tunnustatud tootmisharudevahelised organisatsioonid näha ette mittekohustuslikke hinnasuuniste näitajaid seoses kaitstud päritolunimetusega või kaitstud geograafilise tähisega veinide tootmiseks kasutatavate viinamarjade müügiga, tingimusel et need suunised ei kõrvalda konkurentsi märkimisväärset osa kõnealuseid tooteid.“

53) Artikli 182 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käivituskogus on kas 125 %, 110 % või 105 %, sõltuvalt sellest, kas turulepääsu võimalused, mis määratakse kindlaks impordina väljendatuna protsendimäärana vastavast riigisisestest tarbimisest kolme eelneva aasta vältel, on vastavalt kuni 10 %, 10–30 % või üle 30 %.

Kui riigisisest tarbimist arvesse ei võeta, on käivituskogus 125 %.“

54) Artiklid 192 ja 193 jäetakse välja.

55) IV peatükki lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 193a

Melassi imporditollimaksude peatamine

1. Komisjonil on õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks kooskõlas artikliga 227 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse normid, mis käsitlevad imporditollimaksude kohaldamise täielikku või osalist peatamist CN-koodi 1703 alla kuuluva melassi suhtes.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud normide kohaldamisel võib komisjon vastu võtta rakendusaktid, millega peatatakse täielikult või osaliselt imporditollimaksude kohaldamine CN-koodi 1703 alla kuuluva melassi suhtes, ilma artikli 229 lõikes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata.“

56) III osa VI peatükk, mis sisaldab artikleid 196–204, jäetakse välja.

57) Artikli 206 esimene lõik asendatakse järgmisega:

„Kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti ning kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 42, kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikleid 101–106 ja nende rakendussätteid vastavalt käesoleva määruse artiklitele 207–210a kõikide ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikes 1 ja artiklis 102 osutatud kokkulepete, otsuste ja tegevuse suhtes, mis on seotud põllumajandustoodete tootmise või nendega kauplemisega.“

58) Artikkel 208 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 208

Turgu valitsev seisund

Käesoleva peatüki kohaldamisel tähendab mõiste „turgu valitsev seisund“ olukorda, kus ettevõtjal on majanduslik võimsus, mis võimaldab tal takistada toimiva konkurentsi säilimist asjaomasel turul, sest ta saab tegutseda arvestataval määral sõltumatult oma konkurentidest, tarnijatest, klientidest ja lõpuks tarbijatest.“

59) Artiklit 210 muudetakse järgmiselt:

a) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1 ei kohaldata käesoleva määruse artikli 157 kohaselt tunnustatud tootmisharudevaheliste organisatsioonide kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse suhtes, mida on vaja käesoleva määruse artikli 157 lõike 1 punktis c loetletud eesmärkide saavutamiseks, või oliiviõli ja lauaoliivide ning tubakasektori puhul artiklis 162 loetletud eesmärkide saavutamiseks, ning mis ei ole liidu eeskirjadega vastuolus vastavalt käesoleva artikli lõikele 4.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud tingimustele vastavad kokkulepped, otsused ja kooskõlastatud tegevus ei ole keelatud ning nende kohta ei ole vaja eelnevat otsust.

2. Tunnustatud tootmisharudevahelised organisatsioonid võivad taotleda komisjoni arvamust käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse vastavuse kohta käesolevale artiklile. Komisjon edastab taotlevale tootmisharudevahelisele organisatsioonile oma arvamuse nelja kuu jooksul pärast täieliku taotluse saamist.

Kui komisjon leiab pärast arvamuse esitamist, et käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tingimused ei ole enam täidetud, teatab ta, et edaspidi kohaldatakse asjaomase kokkuleppe, otsuse või kooskõlastatud tegevuse suhtes ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1 ning teavitab sellest tootmisharudevahelist organisatsiooni.

Komisjon võib omal algatusel või liikmesriigi taotluse alusel arvamuse sisu muuta, eelkõige juhul, kui taotlev tootmisharudevaheline organisatsioon on esitanud ebaõiget teavet või arvamust kuritarvitanud.“

b) lõiked 3, 5 ja 6 jäetakse välja.

60) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 210a

Vertikaalsed ja horisontaalsed kestlikkusega seotud algatused

1. ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1 ei kohaldata põllumajandustoodete tootjate kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse suhtes, mis on seotud põllumajandustoodete tootmise või nendega kauplemisega ning mille eesmärk on rakendada liidu või liikmesriigi õigusega ettenähtust rangemat kestlikkusstandardit, kui nende kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevusega kehtestatakse üksnes sellised konkurentsipiirangud, mis on kõnealuse standardi saavutamiseks hädavajalikud.

2. Lõiget 1 kohaldatakse põllumajandustoodete tootjate kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse suhtes, milles osalevad mitu tootjat või milles osalevad üks või mitu tootjat ning üks või mitu ettevõtjat põllumajandustoodete ja toidutarneahela tootmise, töötlemise ja kauplemise (sealhulgas turustamise) etappide eri tasanditel.

3. Lõike 1 kohaldamisel tähendab mõiste „kestlikkusstandard“ standardit, mille eesmärk on aidata kaasa ühe või mitme järgmise eesmärgi saavutamisele:

- a) keskkonnanäesmärgid, sealhulgas kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine; maastiku, vee ja pinnase kestlik kasutamine ja kaitse; üleminek ringmajandusele, sealhulgas toidujäätmete vähendamine; saaste vältimine ja tõrje ning elurikkuse ja ökosüsteemide kaitse ja taastamine;
- b) põllumajandustoodete tootmine viisil, mis vähendab pestitsiidide kasutamist ja võimaldab juhtida nendega seotud riske või vähendab antimikroobikumiresistentsuse ohtu põllumajandustootmises, ning
- c) loomatervis ja loomade heaolu.

4. Käesolevas artiklis osutatud tingimustele vastavad kokkulepped, otsused ja kooskõlastatud tegevus ei ole keelatud ja nende kohta ei ole vaja eelnevat otsust.

5. Komisjon avaldab ettevõtjate jaoks suunised käesoleva artikli kohaldamise tingimuste kohta hiljemalt 8. detsembriks 2023.

6. Alates 8. detsembrist 2023 võivad lõikes 1 osutatud tootjad taotleda komisjoni arvamust käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse vastavuse kohta käesolevale artiklile. Komisjon edastab taotlejale oma arvamuse nelja kuu jooksul pärast täieliku taotluse saamist.

Kui komisjon leiab pärast arvamuse esitamist, et käesoleva artikli lõigetes 1, 3 ja 7 osutatud tingimused ei ole enam täidetud, teatab ta, et edaspidi kohaldatakse asjaomase kokkuleppe, otsuse või kooskõlastatud tegevuse suhtes ELi toimimise lepingu artikli 101 lõiget 1 ning teavitab sellest tootjaid.

Komisjon võib omal algatusel või liikmesriigi taotluse alusel arvamuse sisu muuta, eelkõige juhul, kui taotleja on esitanud ebaõiget teavet või arvamust kuritarvitanud.

7. Määruse (EÜ) nr 1/2003 artiklis 5 osutatud liikmesriigi konkurentsiasutus võib üksikjuhtumil otsustada, et edaspidi tuleb ühte või mitut lõikes 1 osutatud kokkulepet, otsust või kooskõlastatud tegevust muuta, see lõpetada või seda üldse mitte alustada, kui ta leiab, et selline otsus on vajalik konkurentsi välistamise vältimiseks või et sellega seatakse ohtu ELi toimimise lepingu artiklis 39 sätestatud eesmärkide täitmine.

Mitut liikmesriiki hõlmavate kokkulepete, otsuste ja kooskõlastatud tegevuse puhul teeb käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud otsuse komisjon, kohaldamata artikli 229 lõigetes 2 ja 3 osutatud menetlusi.

Käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt tegutsev liikmesriigi konkurentsiasutus teavitab komisjoni kirjalikult pärast uurimise esimese ametliku meetme võtmist ning teatab komisjonile kõigist kaasuvatest otsustest viivitamata pärast nende vastuvõtmist.

Käesolevas lõikes osutatud otsuseid ei kohaldata varem kui nendest asjaomastele ettevõtjatele teatamise kuupäeval.“

61) Artikkel 212 jäetakse välja.

62) Artikkel 214a asendatakse järgmisega:

„Artikkel 214a

Riikliku toetuse andmine teatavatele sektoritele Soomes

Kui komisjon annab selleks loa, võib Soome ajavahemikul 2023–2027 jätkata riikliku toetuse maksmist, mida ta andis tootjatele 2022. aastal käesoleva artikli alusel, tingimusel et:

- a) sissetulekutoetuse kogusumma kõnealuse ajavahemiku jooksul järk-järgult väheneb ega ületa 2027. aastal 67 % 2022. aastal antud summast ning
- b) enne nimetatud võimaluse kasutamist on täielikult ära kasutatud asjaomaste sektorite jaoks ÜPP raames kohaldatavate toetuskavade võimalused.

Komisjon teeb otsuse loa andmise kohta ilma käesoleva määruse artikli 229 lõikes 2 või 3 osutatud menetlust kohaldamata.“

63) Artikli 218 lõikest 2 jäetakse välja Ühendkuningriiki puudutav rida.

64) Artikli 219 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) esimene lõik asendatakse järgmisega:

„1. Selleks et tõhusalt ja tulemuslikult reageerida turuhäirete ohule, mis on tingitud märkimisväärselt hinnatõusust või -langusest sise- või välisturgudel või muudest sündmustest või tingimustest, mis põhjustavad märkimisväärsel määral asjaomase turu häireid või häirete ohtu, ja kui kõnealune olukord või selle mõju turule tõenäoliselt jätkub või halveneb, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 227 vastu delegeeritud õigusakte, et võtta vajalikke meetmeid turuolukorrale reageerimiseks, täites samal ajal kõiki kohustusi, mis tulenevad ELi toimimise lepingu kohaselt sõlmitud rahvusvahelistest kokkulepetest, ja tingimusel, et muud käesolevas määruses ette nähtud meetmed osutuvad ebapiisavaks või ebasobivaks.“;

b) neljas lõik asendatakse järgmisega:

„Selliste meetmetega võib turuhäiretele või nende ohule reageerimiseks vajalikus ulatuses ja vajalikuks ajavahemikuks pikendada või muuta käesoleva määrusega ette nähtud muude meetmete ulatust, kestust ja muid aspekte, kohandada täielikult või osaliselt imporditollimakse või nende kohaldamise täielikult või osaliselt peatada, sealhulgas vajaduse korral teatavate koguste või ajavahemike puhul, või eelkõige ülepakkumise puhul rakendada ajutist tootmise vabatahtliku vähendamise kava.“

65) V osa I peatüki 2. jagu muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Loomahaiguste ja taimekahjuritega ning inimeste, looma- või taimede tervisele avalduvast ohust tingitud tarbijate usalduse kaotusega seotud turutoetusmeetmed“;

b) artiklit 220 muudetakse järgmiselt:

i) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Loomahaiguste ja taimekahjuritega ning inimeste, looma- või taimede tervisele avalduvast ohust tingitud tarbijate usalduse kaotusega seotud meetmed“;

ii) lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) liidusese kaubanduse või kolmandate riikidega toimuva kaubanduse piiranguid, mis võivad tuleneda loomahaiguste või taimekahjurite leviku tõkestamise meetmete kohaldamisest, ning“;

iii) lõikesse 2 lisatakse järgmine punkt:

„-a) puu- ja köögivilid“;

iv) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Lõike 1 esimese lõigu punktis a sätestatud meetmeid võib võtta üksnes juhul, kui asjaomane liikmesriik on kiiresti võtnud haiguse tõkestamiseks või kahjurite seireks, kontrolliks või tõrjeks vajalikud tervishoiu-, veterinaar- või fütosanitaarmed, mis on võetud üksnes nii suures ulatuses ja nii pikaks ajaks, kui on asjaomase turu toetamiseks tingimata vajalik.“

66) VI ossa lisatakse järgmine peatükk ja artiklid:

„Ia peatükk

Turu läbipaistvus

Artikkel 222a

Liidu turu vaatluskeskused

1. Toidutarneahela läbipaistvuse suurendamiseks, ettevõtjate ja avaliku sektori asutuste teavitamiseks valikute tegemise soodustamise eesmärgil ning turusuundumuste ja turuhäire tekkimise ohtude jälgimise hõlbustamiseks loob komisjon liidu turu vaatluskeskused.

2. Komisjon võib otsustada, millistele artikli 1 lõikes 2 loetletud põllumajandussektoritele luuakse liidu turu vaatluskeskused.

3. Liidu turu vaatluskeskused teevad turusuundumuste ja turuhäire tekkimise ohtude jälgimiseks kättesaadavaks statistilised andmed ja teabe eelkõige järgmise kohta:

- a) tootmine, pakkumine ja varud;
- b) hinnad, kulud ja võimaluse korral kasumimarginaalid toidutarneahela kõigil tasanditel;
- c) turuprognosisid lühiajalises ja keskpikas perspektiivis;
- d) põllumajandustoodete import ja eksport, eelkõige tariifikvootide täitmine põllumajandustoodete importimiseks liitu.

Liidu turu vaatluskeskused koostavad aruanded, mis sisaldavad esimeses lõigus osutatud elemente.

4. Liikmesriigid koguvad lõikes 3 osutatud teavet ja teevad selle komisjonile teatavaks.

Artikkel 222b

Turusuundumusi käsitlev komisjoni aruandlus

1. Artikli 222a kohaselt loodud liidu turu vaatluskeskused peavad oma aruannetes osutama selliste turuhäirete ohule, mis on seotud märkimisväärse hinnatõusu või -langusega sise- või välisturgudel või muude sündmuste või asjaoludega, millel on sarnane mõju.

2. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu regulaarselt põllumajandustoodete turuolukorrast, turuhäirete põhjustest ja võimalikest meetmetest, mida tuleb võtta nendele turuhäiretele reageerimiseks, eelkõige meetmetest, mis on ette nähtud II osa I jaotise I peatükiga ning artiklitega 219, 229, 221 ja 222, ja nende meetmete põhjendustest.“

67) Artikli 223 lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Saadud teavet võib edastada või teha kättesaadavaks rahvusvahelistele organisatsioonidele, liidu ja liikmesriikide finantsturuasutustele ja kolmandate riikide pädevatele asutustele ning seda võib avaldada, pidades silmas isikuandmete kaitset ja ettevõtjate õiguspärasest huvi kaitsta oma ärisaladusi, sealhulgas hindu.

Komisjon teeb koostööd ja vahetab teavet määruse (EL) nr 596/2014 artikli 22 kohaselt määratud pädevate asutustega ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega (ESMA), et aidata neil täita määruses (EL) nr 596/2014 sätestatud ülesandeid.“

68) Artiklit 225 muudetakse järgmiselt:

- a) punkt a jäetakse välja;
- b) punktid b ja c jäetakse välja;
- c) punkt d asendatakse järgmisega:
 - „d) hiljemalt 31. detsembril 2025 ning edaspidi iga seitsme aasta järel käesolevas määruses sätestatud konkurentsieeskirjade kohaldamise kohta põllumajandussektori suhtes kõigis liikmesriikides;“;
- d) lisatakse järgmised punktid:
 - „da) hiljemalt 31. detsembril 2023 artikli 222a kohaselt loodud liidu turu vaatluskeskuste kohta;
 - db) hiljemalt 31. detsembril 2023 ning edaspidi iga kolme aasta järel eelkõige artiklite 219–222 kohaselt vastu võetud kriisimeetmete kasutamise kohta;
 - dc) hiljemalt 31. detsembril 2024 uue info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamise kohta turu suurema läbipaistvuse tagamiseks, nagu on osutatud artiklis 223;
 - dd) hiljemalt 30. juunil 2024 müüginimetuste ja rümpade liigituse kohta lamba- ja kitselihasektoris;“.

69) V osa III peatükk, mis sisaldab artiklit 226, jäetakse välja.

70) I lisa muudetakse järgmiselt:

- a) I osa punktist a jäetakse välja esimene ja teine rida (CN-koodid 0709 99 60 ja 0712 90 19);
- b) I osa punktis d asendatakse esimese rea (CN-kood 0714) kanne järgmisega:
 - „ex 0714 – Maniokk, maranta, saalep jms kõrge tärklise- või inuliinisisaldusega juured ja mugulad (värsked, jahutatud, külmutatud või kuivatatud, tükeldamata või tükeldatud või graanulitena), v.a alamrubriiki 0714 20 kuuluv bataat ja alamrubriiki ex 0714 90 90 kuuluv maapirn; saagopalmi säsi“;
- c) IX osa muudetakse järgmiselt:
 - i) viienda rea (CN-kood 0706) kirjeldus asendatakse järgmisega:
 - „Porgand, naeris, söögipeet, aed-piimjuur, juurseller, redis ja muu sarnane söödav juurvili (⁽¹⁾), värske või jahutatud
 - ⁽¹⁾ See hõlmab kaalikat.“;
 - ii) kaheksanda rea (CN-kood ex 0709) kirjeldus asendatakse järgmisega:
 - „Muu köögivili, värske või jahutatud, v.a alamrubriikidesse 0709 60 91 ja 0709 60 95 kuuluv köögivili, alamrubriigi ex 0709 60 99 perekonda *Pimenta* kuuluvad viljad ning alamrubriikidesse 0709 92 10 ja 0709 92 90 kuuluv köögivili“;
 - iii) lisatakse järgmised read:
 - „0714 20 bataat
 - ex 0714 90 90 maapirn“;
- d) X osast jäetakse välja suhkrumaisile tehtud erand;
- e) XII ossa lisatakse järgmine kanne:
 - „e) ex 2202 99 19 - - Muu alkoholitustatud vein, mille alkoholisisaldus on kuni 0,5 mahuprotsenti“;
- f) XXIV osa 1. jaos asendatakse kanne „0709 60 99“ järgmisega:
 - „ex 0709 60 99 - - Muud perekonda *Pimenta* kuuluvad viljad“.

71) II lisa II osa muudetakse järgmiselt:

- a) A jao punkti 4 teine lause jäetakse välja;
- b) B jagu jäetakse välja.

72) III lisa muudetakse järgmiselt:

a) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„MÄÄRUSE (EL) NR 1370/2013 (*) ARTIKLIS 1a OSUTATUD RIISI JA SUHKRU STANDARDKVALITEET

(*) Nõukogu 16. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1370/2013, millega määratakse kindlaks põllumajandustoodete ühise turukorraldusega seotud teatavate toetuste kehtestamise meetmed (ELT L 346, 20.12.2013, lk 12).“;

b) B osa I jagu jäetakse välja.

73) VI lisa jäetakse välja.

74) VII lisa muudetakse järgmiselt:

a) I osa muudetakse järgmiselt:

i) II punkti lisatakse järgmine lõik:

„Määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 3 punktis 2 osutatud rühma taotlusel võib asjaomane liikmesriik otsustada, et käesolevas punktis osutatud nõudeid ei kohaldata veiseliha suhtes, mille kohta on enne 29. juunit 2007 registreeritud kaitstud päritolunimetus või kaitstud geograafiline tähis vastavalt määrusele (EL) nr 1151/2012.“;

ii) III punkti punkti 1 alapunktist A jäetakse välja Ühendkuningriiki käsitlev rida;

iii) III punkti punkti 1 alapunktist B jäetakse välja Ühendkuningriiki käsitlev rida;

b) II osa muudetakse järgmiselt:

i) lisatakse järgmine sissejuhatav sõnastus:

„Viinamarjasaaduste kategooriad on loetletud punktides 1–17. Punktis 1 ja punktides 4–9 määratletud kategooriatesse kuuluvaid viinamarjasaadusi võidakse töödelda nende täielikuks või osaliseks alkoholituseks vastavalt VIII lisa I osa E jaole, pärast seda, kui nad on täielikult saavutanud vastavad kõnealustes punktides kirjeldatud omadused.“;

ii) punkti 3 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) mille tegelik alkoholisisaldus on vähemalt 15 mahuprotsenti, aga mitte üle 22 mahuprotsendi. Erandkorras ja pika laagerdumisajaga veinide puhul võivad need piirmäärad erineda teatavate liköörveinide puhul, mille päritolunimetus või geograafiline tähis kuulub komisjoni poolt artikli 75 lõike 2 kohaselt vastu võetud delegeritud õigusaktidega kehtestatud loetellu, tingimusel et:

— laagerduma jäetavad veinid vastavad liköörveinide määratlusele ning

— laagerdunud veini tegelik alkoholisisaldus on vähemalt 14 mahuprotsenti;“;

c) I liidet muudetakse järgmiselt:

i) punkti 1 alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Belgias, Eestis, Iirimaa, Leedus, Madalmaades, Poolas, Rootsis ja Taanis: nende liikmesriikide viinamarjakasvatuspäirkonnad;“;

ii) punkti 2 alapunktis g asendatakse sõna „piirkond“ sõnaga „viinamarjakasvatuspäirkond“;

iii) punkti 4 alapunkt f asendatakse järgmisega:

„f) „Rumeenias viinamarjakasvatusalad järgmistes viinamarjakasvatuspäirkondades: Dealurile Munteniei și Olteniei koos Dealurile Buzăului, Dealu Mare, Severinului ja Plaiurile Drâncei, Colinele Dobrogei, Terasale Dunării viinamarjaistandustega, lõunapoolne viinamarjakasvatuspäirkond, sealhulgas liivatasandikud ja muud soodsad piirkonnad;“;

iv) punkti 4 alapunkt g asendatakse järgmisega:

„g) Horvaatias viinamarjakasvatusalad järgmistes alampiirkondades: Hrvatska Istra, Hrvatsko primorje ja Dalmatinska zagora.“;

v) punkti 6 lisatakse järgmine alapunkt:

„h) Horvaatias viinamarjakasvatusalad järgmistes alampiirkondades: Sjeverna Dalmacija ja Srednja i Južna Dalmacija.“

75) VIII lisa muudetakse järgmiselt:

a) I osa muudetakse järgmiselt:

i) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Rikastamine, hapestamine, hapetustamine teatavates viinamarjakasvatustööndites ja alkoholitustamine“;

ii) B jao punkti 7 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) tõsta punktis 6 osutatud saaduste üldalkoholisisaldust kaitstud päritolunimetusega või kaitstud geograafilise tähisega veinide tootmisel liikmesriigi määratud tasemeni.“;

iii) C jagu asendatakse järgmisega:

„C. Hapestamine ja hapetustamine

1. Värskeid viinamarju, viinamarjavirret, osaliselt kääritatud viinamarjavirret, käärivat toorveini ja veini võib hapestada ja hapetustada.
2. Punktis 1 osutatud saadusi võib hapestada ainult 4 grammi liitri kohta viinhappes väljendatuna või 53,3 milliekvivalentini liitri kohta.
3. Veine võib hapetustada ainult 1 grammi liitri kohta viinhappes väljendatuna või 13,3 milliekvivalentini liitri kohta.
4. Kontsentreerimiseks määratud viinamarjavirret võib hapetustada osaliselt.
5. Ühe ja sama saaduse hapestamine ja rikastamine, välja arvatud komisjoni poolt delegeeritud õigusaktidega artikli 75 lõike 2 kohaselt vastu võetavate erandite korral, ning hapestamine ja hapetustamine ei ole koos lubatud.“;

iv) D jao punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. Veinide hapestamine ja hapetustamine toimub ainult viinamarjakasvatustööndis, kus kõnealuse veini valmistamiseks kasutatud viinamarjad on korjatud.“;

v) lisatakse järgmine jagu:

„E. Alkoholitustamise protsessid

VII lisa II osa punktis 1 ja punktides 4–9 osutatud viinamarjasaaduste puhul on lubatud vähendada osa või peaaegu kogu etanoolisisaldust järgnevalt loetletud alkoholitustamise protsesside teel, kasutades neid eraldi või kombineerituna teiste loetletud alkoholitustamise protsessidega:

- a) osaline vaakumaurustamine;
- b) membraantehnikad;
- c) destilleerimine.

Kasutatud alkoholitustamise protsessid ei tohi põhjustada viinamarjasaaduse organoleptilisi defekte. Viinamarjasaadusest ei tohi etanooli eemaldada koos viinamarjavirde suhkruisalduse suurendamisega.“;

b) II osa B jao punkt 3 asendatakse järgmisega:

„3. Punkte 1 ja 2 ei kohaldata toodete suhtes, mis on mõeldud Iirimaal ja Poolas CN-koodi 2206 00 alla kuuluvate toodete valmistamiseks ja mille liitnimetuse osana võivad liikmesriigid lubada müüginimetust „vein“.“

76) X lisa II punkti alapunkt 2 asendatakse järgmisega:

„2. Alapunktis 1 osutatud hinda kohaldatakse veatu standardse turustuskvaliteediga suhkrupeedi suhtes, mille suhkruisaldus vastuvõtupunktis on 16 %.

Hinda korrigeeritakse osalejate poolt eelnevalt kokku lepitud hinnatõusude ja -langustega, et võtta arvesse kõrvalekaldeid esimeses lõigus osutatud kvaliteedist.“

77) X lisa XI punkti alapunkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. II lisa II osa A jao punktis 6 nimetatud majandusharusisestes lepingutes peavad sisalduma lepitus- või vahendusmehhanismid ning vahekohtumenetluse klauslid.“

78) XI, XII ja XIII lisa jäetakse välja.

Artikkel 2

Määruse (EL) nr 1151/2012 muutmine

Määrust (EL) nr 1151/2012 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) väärtust suurendavaid tunnuseid, mis tulenevad nende tootmisel kasutatud põllumajandusliku tootmise või töötlemise meetoditest või nende tootmise või turustamise kohast või nende võimalikust panusest kestlikku arengusse.“

2) Artikli 2 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Käesolevat määrust ei kohaldata piiritusjookide ega määruse (EL) nr 1308/2013 VII lisa II osas määratletud viinamarjasaaduste suhtes, välja arvatud veiniäädikas.

3. Artikli 52 kohane registreerimine ei mõjuta tootjate kohustust täita muid liidu õigusnorme, mis käsitlevad eelkõige toodete turuleviimist ja toidu märgistamist.“

3) Artikli 5 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevas määruses on „päritolunimetus“ nimetus, mis võib olla traditsiooniliselt kasutatav nimetus ning mis osutab sellele, et:

- a) toode pärineb konkreetsest kohast, piirkonnast või erandjuhul riigist;
- b) toote kvaliteet või omadused tulenevad valdavalt või eranditult teatavast geograafilisest keskkonnast ning sellele omastest looduslikest ja inimteguritest ning
- c) kõik tootmisetapid toimuvad määratletud geograafilises piirkonnas.

2. Käesolevas määruses on „geograafiline tähis“ nimetus, sealhulgas traditsiooniliselt kasutatav nimetus, mis osutab sellele, et:

- a) toode pärineb konkreetsest kohast, piirkonnast või riigist;
- b) toote teatav kvaliteet, maine või muu omadus tuleneb peamiselt tema geograafilisest päritolust ning
- c) vähemalt üks toote tootmisetappidest toimub määratletud geograafilises piirkonnas.“

4) Artikli 6 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Nimetust ei või registreerida päritolunimetuse ega geograafilise tähisena, kui see on vastuolus taimesordi või loomatõu nimetusega ning võib tarbijat eksitada seoses toote tegeliku päritoluga või põhjustada segadust seoses registreeritud nimetusega toodete ja kõnealuse sordi või tõuga.

Esimeses lõigus osutatud tingimusi hinnatakse seoses vastuolus olevate nimetuste tegeliku kasutamisega, sealhulgas taimesordi või loomatõu nimetuse kasutamisega väljaspool selle päritolupiirkonda ja muu intellektuaalomandi õigusega kaitstud taimesordi nimetuse kasutamisega.“

5) Artikli 7 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt f asendatakse järgmisega:

„f) üksikasjad, millega määratakse kindlaks:

- i) kaitstud päritolunimetuse puhul toote kvaliteedi või omaduste ning artikli 5 lõikes 1 osutatud geograafilise keskkonna vaheline seos; osutatud geograafilise keskkonna inimtegureid puudutavad üksikasjad võivad asjakohasel juhul olla piiratud sellega, et kirjeldatakse mulla majandamist ja maastikukorraldust, viljelustavasid või muud asjakohast inimtegevust, mis aitab säilitada artikli 5 lõikes 1 osutatud geograafilise keskkonna looduslikke tegureid;
- ii) kaitstud geograafilise tähise puhul toote teatava kvaliteedi, maine või muude omaduste ning nimetatud lõikes osutatud geograafilise päritolu vaheline seos;“;

b) lisatakse järgmine lõik:

„Tootespetsifikaadis võib kirjeldada päritolunimetuse või geograafilise tähise panust kestlikku arengusse.“

6) Artikli 10 lõike 1 sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„Artikli 51 lõikes 1 osutatud põhjendatud vastuväide on vastuvõetav üksnes siis, kui komisjon on saanud selle nimetatud lõikes osutatud tähtja jooksul ja tingimusel, et selles:“.

7) Artikli 12 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Käesolevas määruses sätestatud korras registreeritud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise all turustatavate liidust pärit toodete märgistusel ja reklaammaterjalil peavad olema neile vastavad liidu sümbolid. Toote registreeritud nimetuse suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 13 lõikes 1 sätestatud märgistusnõudeid, mis käsitlevad kohustuslike andmete esitamist. Märgistusel võivad lisaks olla märked „kaitstud päritolunimetus“ või „kaitstud geograafiline tähis“ või vastavad lühendid „KPN“ või „KGT“.“

8) Artiklit 13 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) nende otsese või kaudse kaubanduslikul eesmärgil kasutamise eest registreerimisega hõlmamata toodete puhul, kui need tooted on võrreldavad asjaomase nimetuse all registreeritud toodetega või kui nende puhul kasutatakse ära, nõrgestatakse või kahjustatakse kaitstud nimetuse mainet, sealhulgas juhtudel, kui neid tooteid kasutatakse koostisainetena;“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Lõikes 1 osutatud kaitset kohaldatakse ka:

- a) kaupade suhtes, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, kuid mida ei lubata liidu tolliterritooriumil vabasse ringlusse, ning
- b) kaupade suhtes, mida müüakse kaugmüügi, näiteks e-kaubanduse teel.

Kaupade puhul, mis sisenevad liidu tolliterritooriumile, kuid mida ei lubata sellel territooriumil vabasse ringlusse, on kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise kasutusõigusega tootjarühmadel või ettevõtjatel õigus tõkestada kolmandatel isikutel kaupade kaubandustegevuse käigus liitu toomine neid seal vabasse ringlusse lubamata, kui need kaubad, sealhulgas pakendid, tulevad kolmandatest riikidest ja neile on ilma loata märgitud kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega.“

9) Artiklit 15 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega, välja arvatud juhul, kui vastavalt artikli 49 lõikele 3 on esitatud vastuvõetav vastuväide.“;

b) lõike 2 sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„Ilma et see piiraks artikli 14 kohaldamist, võib komisjon vastu võtta rakendusakte, millega pikendatakse igakülgset põhjendatud juhtudel käesoleva artikli lõikes 1 nimetatud üleminekuperioodi kuni 15 aastani, kui on tõendatud, et:“.

10) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 16a

Aromatiseeritud veinitoodete olemasolevad geograafilised tähised

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 251/2014 (*) artikli 21 kohaselt registrisse kantud nimetused kantakse automaatselt käesoleva määruse artiklis 11 osutatud registrisse kui kaitstud geograafilised tähised. Vastavad spetsifikaadid loetakse spetsifikaatideks käesoleva määruse artikli 7 kohaldamisel.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 251/2014 aromatiseeritud veinitoodete määramise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähistega kaitse kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 1601/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 84, 20.3.2014, lk 14).“

11) Artikli 21 lõike 1 sissejuhatav sõnastus asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 51 lõikes 1 osutatud põhjendatud vastuväide on vastuvõetav üksnes siis, kui komisjon on saanud selle enne tähtaja möödumist ja tingimusel, et selles:“.

12) Artikli 23 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 4 kohaldamist, peab käesoleva määruse kohaselt registreeritud garanteeritud traditsioonilise toote märke all turustatavate liidust pärit toodete märgistusel ja reklaammaterjalil olema käesoleva artikli lõikes 2 osutatud sümbol. Toote registreeritud nimetuse suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 13 lõikes 1 sätestatud märgistusnõudeid, mis käsitlevad kohustuslike andmete esitamist. Märgistusel võib olla tähis „garanteeritud traditsiooniline toode“ või vastav lühend „GTT“.

Sümbooli kasutamine väljaspool liitu toodetud garanteeritud traditsiooniliste toodete märgistusel on vabatahtlik.“

13) Artiklit 24 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Registreeritud nimetused on kaitstud väärkasutuse, jäljendamise või seoste loomise eest, sealhulgas seoses koostisainetena kasutatavate toodetega, ning tarbija muul viisil eksitamise eest.“;

b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Lõikes 1 osutatud kaitset kohaldatakse ka kaupade suhtes, mida müüakse kaugmüügi, näiteks e-kaubanduse teel.“

- 14) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 24a

Garanteeritud traditsiooniliste toodete kasutamise ülemineku perioodid

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega kehtestatakse kuni viieaastane ülemineku periood, et võimaldada selliste toodete puhul, mille nimetuse moodustab või mille nimetusse kuulub artikli 24 lõikega 1 vastuolus olev nimetus, jätkata selle nimetuse kasutamist, mille all neid tooteid turustati, tingimusel et vastavalt artikli 49 lõikele 3 või artiklile 51 esitatakse vastuvõetav vastuväide, milles tõendatakse, et sellist nimetust on liidu turul õiguspäraselt kasutatud vähemalt viis aastat enne artikli 50 lõike 2 punktiga b ette nähtud avaldamise kuupäeva.

Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega, välja arvatud juhul, kui vastavalt artikli 49 lõikele 3 on esitatud vastuvõetav vastuväide.“

- 15) Artiklisse 49 lisatakse järgmine lõige:

„8. Liikmesriik teavitab viivitamata komisjoni, kui liikmesriigi kohtus või muus asutuses on algatatud menetlus seoses taotlusega, mille liikmesriik on vastavalt lõikele 4 komisjonile edastanud, ning kui taotlus on riigi tasandil tühistatud viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku kohtuotsusega.“

- 16) Artikkel 50 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 50

Taotluse kontroll komisjoni poolt ja selle avaldamine vastuväite esitamise võimaldamiseks

1. Komisjon vaatab läbi artikli 49 lõigete 4 ja 5 kohaselt saadud registreerimistaotlused. Komisjon kontrollib, et taotlused sisaldaksid nõutud teavet ega sisaldaks ilmseid vigu, võttes arvesse asjaomase liikmesriigi kontrolli ja vastuväite esitamise menetluse tulemusi.

Komisjonipoolne kontroll ei tohiks kesta kauem kui kuus kuud alates liikmesriigilt taotluse saamise kuupäevast. Kui seda tähtaega ületatakse, teavitab komisjon taotlejat kirjalikult viivituse põhjustest.

Komisjon avaldab vähemalt iga kuu selliste nimetuste loetelu, mille registreerimise taotlused on talle esitatud, ning taotluste esitamise kuupäevad.

2. Kui komisjon leiab käesoleva artikli lõike 1 alusel tehtud kontrolli tulemusel, et artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimused on II jaotises sätestatud kava raames esitatud taotluste puhul täidetud või et artikli 18 lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimused on III jaotises sätestatud kava raames esitatud taotluste puhul täidetud, avaldab ta *Euroopa Liidu Teatajas*:

- a) II jaotises sätestatud kava raames esitatud taotluste puhul koonddokumendi ja tootespetsifikaadi avaldamise viite;
- b) III jaotises sätestatud kava raames esitatud taotluste puhul spetsifikaadi.

3. Komisjon vabastatakse kohustusest pidada kinni lõikes 1 osutatud kontrolli tegemise tähtajast ning teavitada taotlejat viivituse põhjustest, kui ta saab liikmesriigilt seoses artikli 49 lõike 4 kohaselt komisjonile esitatud registreerimistaotlusega avalduse, millega

- a) teavitatakse komisjoni sellest, et taotlus on riigi tasandil tühistatud viivitamata kohaldatava, kuid mitte lõpliku kohtuotsusega, või

- b) taotletakse komisjonilt lõikes 1 osutatud kontrolli peatamist, sest liikmesriigis on taotluse põhjendatuse vaidlustamiseks algatatud kohtumenetlus ning liikmesriigi hinnangul on kõnealune menetlus piisavalt põhistatud.

Vabastus kehtib seni, kuni liikmesriik teatab komisjonile, et algne taotlus on kehtiv või et liikmesriik võtab oma kontrolli peatamise taotluse tagasi.“

17) Artiklit 51 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 1, 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„1. Kolme kuu jooksul pärast *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäeva võib liikmesriigi või kolmanda riigi asutus või õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes elab või kelle asukoht on kolmandas riigis, esitada komisjonile põhjendatud vastuväite.

Esimeses lõigus sätestatud põhjendatud vastuväite esitamist võimaldava tähtaja jooksul võib õigustatud huvi omav füüsiline või juriidiline isik, kes elab või kelle asukoht on muus liikmesriigis kui liikmesriigis, kus esitati taotlus, esitada põhjendatud vastuväite liikmesriigile, kus ta elab või asub.

2. Komisjon kontrollib põhjendatud vastuväite vastuvõetavust kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähistega puhul vastavalt artiklis 10 sätestatud vastuväite esitamise alustele ning garanteeritud traditsiooniliste toodete puhul vastavalt artiklis 21 sätestatud vastuväite esitamise alustele.

3. Kui komisjon leiab, et põhjendatud vastuväide on vastuvõetav, kutsub ta viie kuu jooksul alates taotluse *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast põhjendatud vastuväite esitanud asutuse või isiku ja komisjonile taotluse esitanud asutuse või organi pidama asjakohaseid konsultatsioone, mis peaks kestma mõistliku aja, kuid mitte kauem kui kolm kuud.

Põhjendatud vastuväite esitanud asutus või isik ja taotluse esitanud asutus või organ alustavad kõnealuseid asjakohaseid konsultatsioone põhjendamatu viivitusega. Nad annavad teineteisele asjakohast teavet, et hinnata, kas registreerimistaotlus vastab käesolevas määruses sätestatud tingimustele. Kui kokkulepet ei saavutata, esitatakse see teave komisjonile.

Konsulteerimise jooksul võib komisjon igal ajal pikendada taotleja taotlusel konsulteerimise tähtaega maksimaalselt kolme kuu võrra.“

- b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Põhjendatud vastuväide ja muud dokumendid, mis esitatakse komisjonile vastavalt lõigetele 1, 2 ja 3, koostatakse ühes liidu ametlikus keeles.“

18) Artikli 52 lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Kui komisjon leiab artikli 50 lõike 1 esimese lõigu kohaselt tehtud kontrolli tulemusel talle kättesaadava teabe põhjal, et II jaotises sätestatud kvaliteedikavade puhul ei ole täidetud artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimused või III jaotises sätestatud kvaliteedikavade puhul ei ole täidetud artiklis 18 sätestatud tingimused, võtab ta vastu rakendusaktid, millega lükatakse taotlus tagasi. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Kui komisjonile ei esitata artikli 51 kohast vastuvõetavat põhjendatud vastuväidet, võtab komisjon artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlust kohaldamata vastu rakendusaktid, millega nimetus registreeritakse.“

19) Artiklit 53 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Artikkel 53

Tootespetsifikaadi muudatused“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Tootespetsifikaadi muudatused liigitatakse kahte kategooriasse vastavalt nende olulisusele: liidu muudatused, mis nõuavad vastuväite esitamise menetlust liidu tasandil, ning standardmuudatused, millega tuleb tegeleda liikmesriigi või kolmanda riigi tasandil.

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab mõiste „liidu muudatus“ tootespetsifikaadi muudatust,

- a) mis hõlmab kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähise nimetuse või selle nimetuse kasutamise muutmist;
- b) millega kaasneb risk, et artikli 5 lõike 1 punktis b osutatud seos kaitstud päritolunimetuste puhul või artikli 5 lõike 2 punktis b osutatud seos kaitstud geograafiliste tähiste puhul muutub kehtetuks;
- c) mis puudutab garanteeritud traditsioonilisi tooteid või
- d) mis toob kaasa täiendavad piirangud toote turustamisele.

Mõiste „standardmuudatus“ tähendab tootespetsifikaadi iga muudatust, mis ei ole liidu muudatus.

Mõiste „ajutine muudatus“ tähendab standardmuudatust, mis puudutab tootespetsifikaadi ajutist muutmist, mis tuleneb kohustuslike sanitaar- või fütosanitaarmeetmete kehtestamisest avaliku sektori asutuse poolt, või ajutist muudatust, mis on vajalik seoses pädevate asutuste poolt ametlikult kinnitatud loodusõnnetuste või ebasoodsate ilmastikutingimustega.

Liidu muudatused kiidab heaks komisjon. Heakskiitmise menetluse puhul järgitakse *mutatis mutandis* artiklites 49–52 sätestatud menetlust.

Taotluse kontrollimisel keskendutakse kavandatud muudatusele. Vajaduse korral võib komisjon või asjaomane liikmesriik paluda taotlejal muuta tootespetsifikaadi muid elemente.

Standardmuudatused kiidab heaks ja avaldab liikmesriik, kelle territooriumil asjaomase toote geograafiline piirkond asub, ja teavitab nendest komisjoni. Kolmandad riigid kiidavad standardmuudatused heaks asjaomases kolmandas riigis kohaldatava õiguse kohaselt ja teavitavad nendest komisjoni.“

c) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Selleks et lihtsustada tootespetsifikaadi liidu ja standardmuudatuste haldusmenetlust, sealhulgas juhul, kui muudatus ei hõlma koonddokumendi muutmist, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 56 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse muutmistaotluse menetlemise norme.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud õigusnormid liidu muudatuste ja standardmuudatuste taotluste menetlemise, vormi ja esitamise kohta ning komisjoni neist muudatustest teavitamise kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 57 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.“

20) I lisa I punkti lisatakse järgmised taanded:

„– määruse (EL) nr 251/2014 artikli 3 lõikes 2 määratletud aromatiseeritud veinid;

- muud alkohoolsed joogid, v.a piiritusjoogid ja määruse (EL) nr 1308/2013 VII lisa II osas määratletud viinamarjasaadused,
- mesilasvaha.“

Artikkel 3

Määruse (EL) nr 251/2014 muutmine

- 1) Pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 251/2014, 26. veebruar 2014, mis käsitleb aromatiseeritud veinitoodete määratlemist, kirjeldamist, esitlemist ja märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1601/91“.

- 2) Artikli 1 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevas määruses sätestatakse õigusnormid aromatiseeritud veinitoodete määratlemise, kirjeldamise, esitlemise ja märgistamise kohta.“

- 3) Artikli 2 punkt 3 jäetakse välja.

- 4) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Müüginimetusi võib täiendada või asendada määruse (EL) nr 1151/2012 kohaselt kaitstava aromatiseeritud veinitoodete geograafilise tähisega.“;

- b) lisatakse järgmised lõiked:

„6. Aromatiseeritud veinitoodete puhul, mis on toodetud liidus ja ette nähtud eksportimiseks kolmandatesse riikidesse, mille õigusaktides nõutakse erinevaid müüginimetusi, võivad liikmesriigid lubada, et sellised müüginimetused lisatakse II lisa sätestatud müüginimetustele. Need täiendavad müüginimetused võib esitada keeltes, mis ei ole liidu ametlikud keeled.

7. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 33, et täiendada II lisa, võtmaks arvesse tehnika arengut, teaduse ja turgude arengut, tarbijate tervist või tarbija teabevajadust.“

- 5) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 6a

Toitumisalane teave ja koostisosade loetelu

1. Liidus turustatavate aromatiseeritud veinitoodete etiketil esitatakse järgmised kohustuslikud andmed:

- a) määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punkti l kohane toitumisalane teave ning
- b) määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punkti b kohane koostisosade loetelu.

2. Erandina lõike 1 punktist a võib täielik toitumisalane teave piirduda pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel esitatud energiasaldusega, mida võib väljendada energiat tähistava sümboliga E. Sellisel juhul esitatakse täielik toitumisalane teave elektrooniliselt ning selle kohta on pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel märge. Toitumisalast teavet ei esitata koos muu teabega, millel on kaubanduslik või turunduslik eesmärk, ning kasutaja andmeid ei koguta ega jälgita.

3. Erandina lõike 1 punktist b võib koostisosade loetelu esitada elektrooniliselt, kui selle kohta on pakendil või selle külge kinnitatud märgistusel märge. Sellisel juhul kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- a) ei koguta ega jälgita kasutaja andmeid;
- b) koostisosade loetelu ei esitata koos muu teabega, millel on kaubanduslik või turunduslik eesmärk, ning

- c) määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 9 lõike 1 punktis c osutatud andmed märgitakse otse pakendile või selle külge kinnitatud märgistusele.

Esimese lõigu punktis c osutatud märke koosneb sõnast „sisaldab“, millele järgneb aine või toote nimi, nagu see on loetletud määruse (EL) nr 1169/2011 II lisas.

4. Komisjonil on õigus võtta käesoleva määruse täiendamiseks kooskõlas artikliga 33 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada koostisosade märkimist ja nimetamist käsitlevaid reegleid käesoleva artikli lõike 1 punkti b kohaldamiseks.“

- 6) Artikli 8 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Määruse (EL) nr 1151/2012 alusel kaitstud aromatiseeritud veinitoote geograafilise tähise nimetus on etiketil keeles või keeltes, milles see on registreeritud, isegi kui müüginimetus on käesoleva määruse artikli 5 lõike 4 kohaselt asendatud geograafilise tähisega.

Kui määruse (EL) nr 1151/2012 alusel kaitstud aromatiseeritud veinitoote geograafilise tähise nimetuse puhul kasutatakse ladina tähestikust erinevat tähestikku, võib nimetus olla esitatud ka ühes või enamas muus liidu ametlikus keeles.“

- 7) Artikkel 9 jäetakse välja.

- 8) III peatükk, mis sisaldab artikleid 10–30, jäetakse välja.

- 9) Artiklit 33 muudetakse järgmiselt:

- a) lisatakse järgmine lõige:

„2a. Artikli 5 lõikes 7 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 7. detsembrist 2021. Artikli 6a lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 8. detsembrist 2023. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.“;

- b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 7, artikli 6a lõikes 4, artiklis 28, artikli 32 lõikes 2 ja artikli 36 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.“;

- c) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Artikli 4 lõike 2, artikli 5 lõike 7, artikli 6a lõike 4, artikli 28, artikli 32 lõike 2 ja artikli 36 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.“

- 10) I lisa punkti 1 alapunkti a lisatakse järgmine alapunkt:

„iv) piiritusjoogid, mille kogus ei ületa 1 % kogumahust;“.

- 11) II lisa muudetakse järgmiselt:

- a) A osa punkti 3 esimene taane asendatakse järgmisega:

„– millele võib olla lisatud alkoholi ning“;

b) B osa muudetakse järgmiselt:

i) punktis 8 asendatakse esimene taane järgmisega:

„– mis on saadud eranditult punasest või valgest veinist või mõlemast;“;

ii) lisatakse järgmine punkt:

„14) Wino ziołowe

Aromatiseeritud veinijook,

a) mis on saadud veinist ja milles viinamarjasaadused moodustavad vähemalt 85 % kogumahust,

b) mis on maitsestatud üksnes maitsetaimedest või vürtsidest või mõlemast saadud lõhna- ja maitsepreparaatidega,

c) millele ei ole lisatud värvainet,

d) mille tegelik alkoholisisaldus on vähemalt 7 mahuprotsenti.“

Artikkel 4

Määruse (EL) nr 228/2013 muutmine

Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 22a

Tootmisharudevahelised kokkulepped Réunionil

1. Kui määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 157 kohaselt tunnustatud tootmisharudevaheline organisatsioon tegutseb üksnes Réunionil ja organisatsiooni käsitatakse ühe teatava toote tootmise, müügi või töötlemise osas representatiivsena, võib Prantsusmaa ELi toimimise lepingu artikli 349 kohaselt ja erandina ELi toimimise lepingu artikli 101 lõikest 1 ning olenemata määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõike 4 esimese lõigu punktidest a–n laiendada kõnealuse organisatsiooni taotlusel muudele ettevõtjatele, kes ei ole kõnealuse tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmed, eeskirju, mille eesmärk on toetada kohaliku tootmise säilitamist ja mitmekesistamist, et suurendada Réunioni toiduga kindlustatust, tingimusel et kõnealuseid eeskirju kohaldatakse ainult nendele ettevõtjatele, kelle tegevus toimub üksnes Réunionil seoses kohalikule turule suunatud toodetega. Olenemata määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 164 lõikest 3, käsitatakse tootmisharudevahelist organisatsiooni käesoleva artikli kohaselt representatiivsena, kui see moodustab vähemalt 70 % asjaomase toote või asjaomaste toodete tootmis-, müügi- või töötlemismahust.

2. Kui üksnes Réunionil tegutseva tunnustatud tootmisharudevahelise organisatsiooni eeskirju käesoleva artikli lõike 1 kohaselt laiendatakse ja kui nende eeskirjadega hõlmatud tegevus kujutab endast üldist majandushuvi ettevõtjate jaoks, kelle tegevus toimub üksnes Réunionil seoses kohalikule turule suunatud toodetega, võib Prantsusmaa erandina määruse (EL) nr 1308/2013 artiklist 165 pärast asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist otsustada, et üksikud ettevõtjad või rühmad, kes ei ole organisatsiooni liikmed, kuid tegutsevad kõnealusel kohalikul turul, maksavad organisatsioonile kogu selle liikmete makstava rahalise osalustasu või osa sellest ulatuses, milles selline osalustasu on ette nähtud kõnealuste tegevuste elluviimisest otseselt tekkivate kulude katteks.

3. Prantsusmaa teavitab komisjoni kõigist kokkulepetest, mille kohaldamisala käesoleva artikli kohaselt laiendatakse.“

Artikkel 5

Üleminekusätted

1. Enne 7. detsembrit 2021 kohaldatavate õigusnormide kohaldamist jätkatakse selliste päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitse taotluste, muudatuse heakskiitmise taotluste ja tühistamise taotluste suhtes, mille komisjon on saanud vastavalt määrusele (EL) nr 1308/2013 enne 7. detsembrit 2021, ning selliste kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete registreerimise taotluste ja tühistamise taotluste suhtes, mille komisjon on saanud vastavalt määrusele (EL) nr 1151/2012 enne 7. detsembrit 2021.

2. Enne 7. detsembrit 2021 kohaldatavate õigusnormide kohaldamist jätkatakse selliste päritolunimetuste, geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete tootespetsifikaadi muudatuse heakskiitmise taotluste suhtes, mille komisjon on saanud vastavalt määrusele (EL) nr 1151/2012 enne 8. juunit 2022.

3. Enne 7. detsembrit 2021 kohaldatavate õigusnormide kohaldamist jätkatakse selliste aromatiseeritud veinitoodete nimetuste geograafiliste tähistena kaitsmise taotluste ja nende nimetustega seotud muudatuse heakskiitmise taotluste ja kehtetuks tunnistamise taotluste suhtes, mille komisjon on saanud vastavalt määrusele (EL) nr 251/2014 enne 7. detsembrit 2021. Sellegipoolest tuleb registreerimise otsus vastu võtta vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artiklile 52, mida on muudetud käesoleva määruse artikli 2 punktiga 18.

4. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 29–38 ja 55–57 kohaldamist jätkatakse pärast 31. detsembrit 2022 seoses kõnealustes artiklites osutatud toetuskavade raames enne 1. jaanuari 2023 rakendatud meetmete tõttu tekkinud kuludega ja tehtud maksetega.

5. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 58–60 kohaldamist jätkatakse pärast 31. detsembrit 2022 seoses kõnealustes artiklites osutatud toetuskava raames enne 1. jaanuari 2023 tekkinud kuludega ja tehtud maksetega.

6. Puu- ja köögiviljasektori tunnustatud tootjaorganisatsioonid või nende liidud, kellel on määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 33 osutatud rakenduskava, mille liikmesriik on heaks kiitnud kauemaks kui 31. detsembrini 2022, esitavad 15. septembriks 2022 kõnealusele liikmesriigile taotluse, et nende rakenduskava:

- a) muudetak vastavalt määruse (EL) 2021/2115 nõuetele või
- b) asendatakse uue, määruse (EL) 2021/2115 [alusel heaks kiidetud rakenduskavaga või
- c) kasutamist jätkatakse kuni selle kehtivuse lõpuni vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 kohastele tingimustele.

Kui sellised tunnustatud tootjaorganisatsioonid või nende liidud ei esita asjaomaseid taotlusi 15. septembriks 2022, lõppeb nende määruse (EL) nr 1308/2013 alusel heaks kiidetud rakenduskava 31. detsembril 2022.

7. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 40 osutatud veinisektori toetusprogrammide kohaldamist jätkatakse kuni 15. oktoobrini 2023. Määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 39–54 kohaldamist jätkatakse 31. detsembrini 2022 seoses järgmisega:

- a) kulud, mis on tekkinud, ja maksed, mis on tehtud seoses nimetatud määruse kohaselt rakendatud meetmetega enne 16. oktoobrit 2023 nimetatud määruse artiklites 39–52 osutatud toetuskava raames;
- b) kulud, mis on tekkinud, ja maksed, mis on tehtud seoses nimetatud määruse artiklite 46 ja 50 kohaselt rakendatud meetmetega enne 16. oktoobrit 2025, tingimusel et sellised meetmed on osaliselt rakendatud 15. oktoobriks 2023 ja tekkinud kulud moodustavad vähemalt 30 % kavandatud kogukuludest ning need meetmed viiakse täielikult ellu 15. oktoobriks 2025.

8. Veini, mis vastab määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 119 sätestatud märgistamisnõuetele, ja aromatiseeritud veinitooteid, mis vastavad määruse (EL) nr 251/2014 märgistamisreeglitele, mida kohaldatakse mõlemal juhul enne 8. detsembrit 2023, ning mis on toodetud ja märgistatud enne seda kuupäeva, võib jätkuvalt turule lasta kuni varude ammendumiseni.

Artikkel 6

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 1 punkti 8 punkti d alapunkte i ja iii, punkti 10 punkti a alapunkti ii ja punkti 38 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Artikli 2 punkti 19 alapunkti b kohaldatakse alates 8. juunist 2022.

Artikli 1 punkti 1, punkti 2 alapunkti b, punkti 8 alapunkte a, b ja e, punkte 18, 31, 35, 62, punkti 68 alapunkti a, punkte 69 ja 73 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023.

Artikli 1 punkti 32 punkti a alapunkti ii ja punkti 32 punkti c ning artikli 3 punkti 5 kohaldatakse alates 8. detsembrist 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. detsember 2021

Euroopa Parlamendi nimel

president

D. M. SASSOLI

Nõukogu nimel

eesistuja

J. VRTOVEC
